



Helsingin kaupunki
Ympäristökeskus

Toimintakertomus 2006

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet



taivasalla.net

Niklas Sjöblom 16.2.2006

Toimintakertomus 2006

Toimittaja
Triina Kiviniemi

ISBN:
<http://www.hel2.fi/ymk/vk2006>

Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Postiosoite: PL 500, 00099 Helsingin kaupunki
Käyntiosoite: Helsinginkatu 24

puh. * (09) 310 1635, fax (09) 310 315449
sähköposti: ymk@hel.fi
etunimi.sukunimi@hel.fi

<http://www.hel.fi/ymk>


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

[Ympäristöjohtajan
katsaus](#)
[Miljödirektörens
översikt](#)
[Director General's
Review](#)

[Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot](#)

[Toiminnalliset tavoitteet](#)

[Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain](#)

[Ympäristönsuojelu ja -tutkimus](#)

[Ympäristöterveys](#)

[Ympäristövalvonta](#)

[Ympäristölaboratorio](#)

[Hallinto](#)

[Kansainvälinen toiminta](#)

[Henkilökunta](#)

[Talous ja tuottavuus](#)

[Ympäristölautakunta](#)

[Liitteet](#)

[Helsinki-haku](#)

Ympäristöjohtajan katsaus



Ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Koko viraston kannalta vuotta 2006 voidaan luonnehtia pääkaupunkiseudun yhteistyön edelleen kehittämisen vuodeksi. Kuten lukuisat muutkin pääkaupunkiseudun toimialat myös ympäristötoimikin oli pantu pohtimaan yhteistyön tehostamista ja eri organisaatiovaihtoehtoja eräänä mahdollisuutena virastojen yhdistäminen. Vaikka selvitystyö on vielä kesken, voidaan todeta keskustelujen edenneen rakentavassa hengessä.

Ympäristötoimen alalla kuntien jopa valtioiden rajat ylittävä yhteistyö on aina ollut itsestään selvää. Ympäristövaikutukset eivät yleensä tunne keinotekoisia rajoja. Yhteistyötä on vuosia tehty YTV:n puitteissa ilmansuojelussa, jätehuollossa ja liikennejärjestelmätyössä. Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy on myös hyvä esimerkki vuosia jatkuneesta ympäristöyhteistyöstä, joka on tuottanut konkreettisia tuloksia. Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys on ollut vastaava foorumi vesiensuojelun puolella. Viime vuosina kuuden suurimman kaupungin yhteistyö on myös ympäristöalalla tiivistynyt yhteisiksi projekteiksi ja koulutuspäiviksi.

Ympäristölupakäytäntöjen yhtenäistämisessä ja Eurocities-yhteistyössä on niin ikään edistytty hyvin. Varsin konkreettinen kolmen kaupungin yhteistyömuoto on syksyllä 2006 avattu löytöeläintalo Viikissä, joka sai myös myönteistä huomiota hyvänä esimerkkinä resurssien järkevästä käytöstä. Sijainti uusiin tiloihin siirtyneen eläinsairaalan vieressä on myös onnistunut ja hyvä esimerkki Helsingin yliopiston ja kaupungin yhteistyökyvystä. Vuoden merkittäviin aikaansaannoksiin kuuluu myös periaatepäätöksen aikaansaaminen Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten yhteisen liikelaitoslaboratorion perustamisesta Viikkiin Helsingin kaupungin organisaatioon vuoden 2008 alusta lukien.



Viikkiä kuvattuna kuumailmapallosta.

Voidaankin hyvällä syyllä todeta, että harvalla toimialalla on jo nyt yhtä paljon näyttöä toimivasta pks-yhteistyöstä, josta kaikki osapuolet hyötyvät ja jossa yhteistyö sinänsä ei ole mikään itsetarkoitus. Mitä neljän kaupungin yhteistyön edelleen kehittämiseen tulee, on selvää, että kaupunkilaisten yhteispalvelun edelleen kehittämisessä välittämättä kuntarajoista on käyttämättömiä mahdollisuuksia. Tämän totesi apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurin johtama virkamiestyöryhmä tammikuussa jättäessään väliraportin työstään, joka tulee valmistumaan huhtikuussa 2007.

Henkilöstön kannalta tärkeitä edistysaskelia saavutettiin myös tilakysymysten osalta. Liikelaitoslaboratorion sijoittuminen Viikin tiedepuiston ajanmukaisiin tiloihin on varmistumassa. Tämä käytännössä merkinnee myös sitä, että saamme koko ympäristökeskuksen tilakurjuuden ratkaistuksi lähivuosina siten, että virasto saisi uudet tilat laboratorion viereen rakennettavasta uudisrakennuksesta. Tällöin ympäristökeskus olisi osa Viikin ympäristö- ja elintarvikeklusteria, mikä olisi tietysti tiedepuistonkin kehittämisen kannalta tervetullut ratkaisu.

Puuttumatta tarkemmin toiminnallisiin tuloksiin, voidaan todeta, että tulostavoitteet saavutettiin varsin tyydyttävästi kaikissa yksiköissä. Myös taloudenpidossa onnistuttiin hyvin. Tuloja kertyi jopa 23,9 % ennakoitua enemmän. Myös menot pysyivät kurissa. Tulevaisuuden suurin haaste talouden kannalta on tulevan liikelaitoslaboratorion saaminen sellaiseen tulokuntoon, joka takaa sille hyvät lähtökohdat laboratoriopalvelujen tuottajana pääkaupunkiseudun virastoille ja laitoksille.

Viime vuoden aikana monestakin syystä, ei vähiten epätavallisista sääoloista johtuen nousi huoli ilmaston muutoksesta kaikkien tietoisuuteen. Ympäristöammattilainen saattaa hieman kyynisesti todeta, että kauan se kesti. Tulevaisuuden haasteet ovat valtavat. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen suunnittelua ja hyvin alkanutta YTV-yhteistyötä ilmastonmuutoksen hillinnässä on tehostetusti jatkettava. Kaupungin menestymisen kannalta on kyse tähän asti suurimmasta ympäristöhaasteesta. Muita strategisesti keskeisiä kysymyksiä ovat liikenteen ympäristöhaittojen hallinta kokonaisuudessaan ja Itämeren pilaantumiskierteen katkaiseminen. Vaikka kaupunki ei yksinään voi ratkaista näitä kysymyksiä, on sillä kuitenkin toimivaltaa ja tärkeä rooli, jonka aktiivisesta hoitamisesta on meidän osaltamme huolehdittava.

Lopuksi haluan kiittää kaikkia yhteistyökumppaneita niin pääkaupunkiseudun kaupungeissa kuin laajemminkin sekä ympäristölautakuntaa ja koko henkilökuntaa tuloksekkaasta vuodesta 2006.



Harmajan majakkasaari elokuisen illan hämärtyessä.


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

[Ympäristöjohtajan katsaus](#)
[Miljödirektörens översikt](#)
[Director General's Review](#)

[Organisaatio, keskeiset tehtävät, visio ja arvot](#)

[Toiminnalliset tavoitteet](#)

[Tärkeimmät saavutukset avaintuloksittain](#)

[Ympäristönsuojelu ja -tutkimus](#)

[Ympäristöterveys](#)

[Ympäristövalvonta](#)

[Ympäristölaboratorio](#)

[Hallinto](#)

[Kansainvälinen toiminta](#)

[Henkilökunta](#)

[Talous ja tuottavuus](#)

[Ympäristölautakunta](#)

[Liitteet](#)

[Helsinki-haku](#)

Miljödirektörens översikt



Miljödirektören
Pekka Kansanen

För hela miljöcentralens del kan året 2006 sägas ha varit ett år av fortsatt utveckling av samarbetet i huvudstadsregionen. Liksom i så många andra sektorer i regionen har även miljöväsendet ställts inför behovet att skapa effektivare samarbete och att dryfta olika organisatoriska alternativ; ett av dessa alternativ har även varit sammanslagning av de olika verken. Utredningsarbetet pågår fortfarande men vi kan redan konstatera att diskussionerna förs i konstruktiv anda.

På det område som företräds av miljöväsendet har samarbete över kommungränserna, rentav över riksgrenserna, alltid varit en självklarhet. Miljöpåverkningarna brukar som känt inte hålla sig inom artificiella gränser. Samarbete har också bedrivits inom SAD, i frågor som gällt luftskydd, avfallshantering och trafiksystem. Huvudstadsregionens Återvinningscentral Ab är ett bra exempel på miljösamarbete som pågått i årtal och som också producerat konkreta resultat. Vattenskyddsföreningen för Vanda å och Helsingforsregionen har varit ett motsvarande forum på vattenskyddets område. Under de senaste åren har samarbetet mellan de sex största städerna också visat sig i form av samfälliga projekt och kursverksamhet.

Framsteg har nåtts i arbetet för förenhetligande av praxis som gäller miljötillstånd och i samarbetet inom Eurocities. En mycket konkret samsarbetsform städerna emellan är hittedjurshuset i Vik, öppnat hösten 2006, som fått positiv uppmärksamhet som exempel på förnuftig resursanvändning. Placeringen i nybyggda lokaler nära djursjukhuset är lyckad och är ett bra exempel på Helsingfors universitets förmåga att samarbeta med staden. Till de anmärkningsvärda prestationerna under året hör också det principbeslut som nåddes mellan Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla om grundandet av ett gemensamt affärsverkslaboratorium inom Helsingfors stads organisation med början år 2008.

Vi kan på goda grunder konstatera att få sektorer redan nu kan visa upp lika goda exempel på välfungerande samarbete i regionen som vi kan, ett samarbete som i sig är till nytta för alla parter och ingalunda ett självändamål. Vad det fortsatta samarbetet mellan de fyra städerna beträffar så är det tydligt att det fortfarande finns outnyttjade möjligheter till vidare utbyggnad av tjänsterna, till förmån för alla invånare. Detta konstaterades av en ämbetsmannagrupp under ledning av biträdande stadsdirektör Pekka Sauri i en mellanrapport i januari. Gruppens slutliga rapport väntas i april 2007.

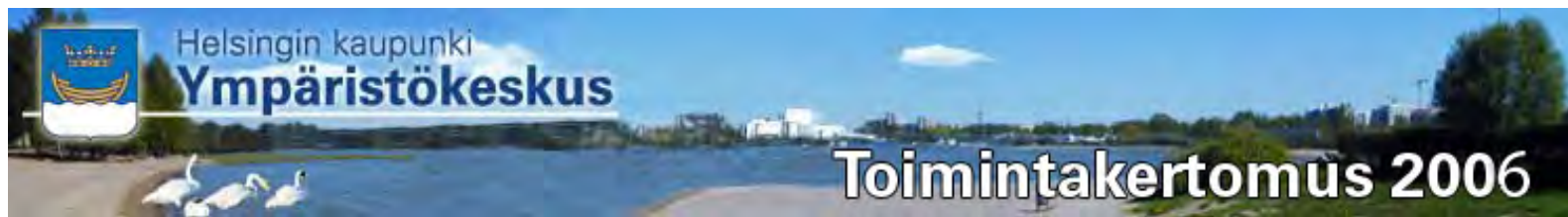
Framsteg av betydelse för centralens anställda nåddes också för lokaliteternas del. Att det blivande affärsverkslaboratoriet kommer att inrymmas i moderna lokaliteter i vetenskapsparken i Vik håller på att bli klart. Det betyder i praktiken att vi får hela miljöcentralens eländiga trångboddhet löst inom de närmaste åren så att verket får nya lokaliteter i en nybyggnad som byggs intill laboratoriet. Därmed blir miljöcentralen en del av miljö- och livsmedelsklustret i Vik, en lösning som även med tanke på vetenskapsparkens utveckling bör vara välkommen.

Utan att närmare gå in på de funktionella resultaten kan vi konstatera att resultatmålen nåddes på ett mycket tillfredsställande sätt i alla enheter. Även ekonomiskt gick det bra. Intäkterna var hela 23,9 procent högre än beräknat. Kostnaderna hölls också i schack. Den största kommande utmaningen ekonomiskt sett är att få det nya affärsverkslaboratoriet i sådant resultatskapande skick att det har goda utgångspunkter i produktionen av laboratorietjänster för ämbetsverken och inrättningarna i hela huvudstadsregionen.

Under det gångna året blev bekymren med klimatförändringen ett allmänt omfattat ämne, inte minst till följd av de exceptionella väderförhållandena. En som är proffs i miljöfrågor kan väl ganska cyniskt konstatera att det var på tiden men att det tog sin tid. Utmaningarna inför framtiden är enorma. Planerna för anpassningen till klimatförändringen, och det SAD-samarbete för saken som kommit väl igång, måste fortgå med tilltagande effekt. Med tanke på vår stads framgångar är det fråga om den största miljöutmaningen hittills.

Andra strategiskt centrala frågor är behärsknigen av de trafikbetingade miljöolägenheterna totalt samt arbetet för att bryta miljöförstöringsspiralen i Östersjön. Även om Helsingfors inte på egen hand har möjlighet att lösa dessa problem, så har staden ändå befogenheter och en roll att spela, och det faller på oss att spela denna roll.

Till slut vill jag tacka alla våra samarbetspartners, både i stadsförvaltningen i regionens städer och i större sammanhang, samt miljönämnden och hela vår personal för ett framgångsrikt år 2006.


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

[Ympäristöjohtajan
katsaus](#)
[Miljödirektörens
översikt](#)
[Director General's
Review](#)

[Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot](#)

[Toiminnalliset tavoitteet](#)

[Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain](#)

[Ympäristönsuojelu ja -tutkimus](#)

[Ympäristöterveys](#)

[Ympäristövalvonta](#)

[Ympäristölaboratorio](#)

[Hallinto](#)

[Kansainvälinen toiminta](#)

[Henkilökunta](#)

[Talous ja tuottavuus](#)

[Ympäristölautakunta](#)

[Liitteet](#)

[Helsinki-haku](#)

Director General's Review



*Director General
Pekka Kansanen*

From the standpoint of the entire office, 2006 can be characterized as a year of continued development of cooperation in the Capital Region. Like numerous other sectors of operation in the Capital Region, environmental services also had to think about streamlining cooperation, and about different organizational alternatives, one possibility being to combine offices. Although the clarification work is not yet done, we can state that discussions have progressed in a constructive spirit.

In the field of environmental services, collaboration among municipalities - transcending national borders, even - has always been a matter of course. Environmental impacts generally do not recognize artificial boundaries. In the framework of the Helsinki Metropolitan Area Council (HMAC), cooperation has taken place for years in air quality protection, waste management, and transport system work. Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus (the Helsinki Metropolitan Area Recycling Centre) provides another example of environmental cooperation that has continued for years and produced concrete results. The Water Protection Association of the River Vantaa and Helsinki Region has furnished a comparable forum for the protection of bodies of waters. In the environmental sector, too, collaboration among the six largest cities has in recent years crystallized itself in the form of joint projects and training conferences.

In the harmonization of environmental permit practices, and in Eurocities cooperation, good progress has likewise taken place. The lost-animal shelter that opened in Viikki in the autumn of 2006 represents tri-city cooperation in a very concrete form. The shelter also received favourable notice as a good example of the sensible use of resources. The location, adjacent to the relocated veterinary hospital, has also proven a success, and offers a good example of the cooperative capabilities of the University of Helsinki and the City. The year's important accomplishments also included reaching a decision in principle on the establishment of a joint public laboratory for Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen, as part of the City of Helsinki's organization, beginning at the start of 2008.

We indeed have good reason to say that there are few sectors in which as much evidence already exists of functional Capital Region cooperation from which all parties benefit, and in which the cooperation as such is not a purpose in itself. As regards the further development of the four cities' cooperation, it is clear that unused opportunities exist for improving joint services for city residents further, without regard for municipal boundaries. A civil servants' working group led by assistant city manager Pekka Sauri made this finding in January, when it submitted an interim report on its work, which will be completed in April 2007.

From the personnel standpoint, important steps forward were also taken in respect of space issues. The placement of the public laboratory at an up-to-date facility at the Viikki Science Park is being confirmed. In practice, this will likely also mean that we shall have the issue of the entire Environment Centre's poverty of space resolved in the next few years, such that the Centre will

acquire new space in a newly constructed facility next to the laboratory. The Environment Centre would then form part of Viikki's environment and food cluster, which of course would be a welcome outcome from the standpoint of the Science Park's development, too.

Without going into operating results more precisely, it can be stated that all units attained their performance objectives in very satisfactory fashion. We did well in terms of financial management, also. Revenues exceeded the projection by no less than 23.9 %. Expenditures remained under control, too. From the financial perspective, the future's biggest challenge will be to get the future public laboratory into a performance condition that will assure it of good points of departure as a producer of laboratory services for the Capital Region's public offices and departments.

Last year, concern about climate change entered everyone's consciousness - for many reasons, not the least of them being the extraordinary weather conditions. An environmental professional might note a bit cynically that it took a while. The future's challenges will be enormous. Both HMA cooperation, which has got off to a good start in reducing climate change, and planning for adaptation to climate change must be continued and intensified. From the standpoint of the City's success, this is a matter of the greatest environmental challenge to date.

Other strategically crucial questions include controlling, as a whole, the environmental impacts of traffic, and breaking the Baltic Sea's cycle of contamination. Although the City cannot by itself resolve these questions, it does have authority and an important role, whose active management must, for our part, be attended to.

In closing I'd like to thank all our partners in the Capital Region's cities and, more broadly, the Environment Committee and all our personnel for a productive 2006.


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

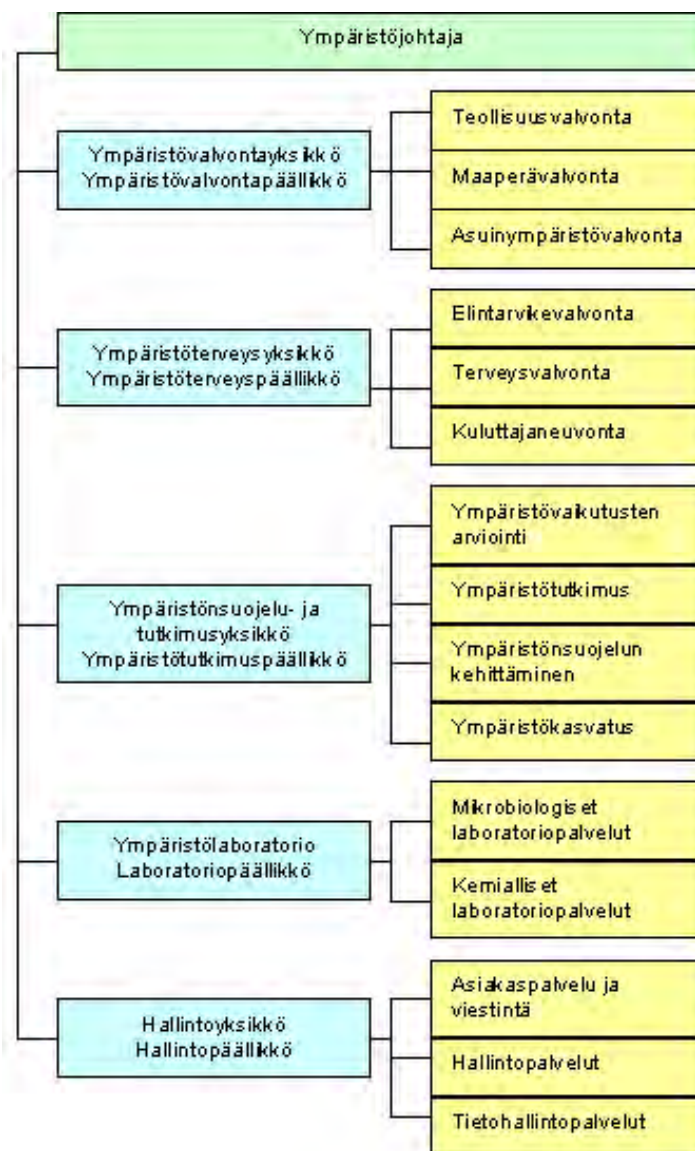
Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Organisaatio, keskeiset tehtävät, visio ja arvot

Ympäristökeskuksen organisaatio



Ympäristökeskuksen johtoryhmä vuonna 2006

Puheenjohtaja	Ympäristöjohtaja	Pekka Kansanen
Sihteeri	Johdon sihteeri	Pirjo Moberg
Ympäristövalvontayksikkö	Ympäristövalvontapäällikkö	Pertti Forss
Ympäristöterveysyksikkö	Ympäristöterveyspäällikkö	Antti Pönkä
Ympäristönsuojelu- ja tutkimusyksikkö	Ympäristötutkimuspäällikkö	Päivi Kippo-Edlund
Ympäristölaboratorio	Laboratoriopäällikkö	Seppo Ahonen
Hallintoyksikkö	Hallintopäällikkö	Jorma Nurro

Keskeiset tehtävät

Edistämme helsinkiläisten elinympäristön terveellisyyttä, viihtyisyyttä ja virikkeellisyyttä. Tuotamme ja välitämme tietoa kestävästä kehityksen turvaamiseksi. Huolehdimme kunnalle kuuluvista ympäristön- ja terveydensuojelun sekä elintarvikevalvonnan, eläinlääkintähuollon ja kuluttajaneuvonnan viranomaistehtävistä. Tuemme kaupungin hallintokuntia ympäristöasioiden suunnittelussa ja kehittämisessä. Vaikutamme viestinnällä ja valistuksella asenteiden muuttumiseen ympäristöasiat huomioon ottaviksi.

Visio 2010



Monipuolisena ja korkeatasoisena ympäristötietoa tuottavana valvonta- ja asiantuntijavirastona autamme ehkäisemään ympäristöongelmat sekä asuntojen ja elintarvikkeiden terveyshaitat. Toimimme vuorovaikutuksessa asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen kanssa kestävästä kehityksen periaatteiden huomioon ottamiseksi ympäristöön vaikuttavissa päätöksissä. Osallistumme Helsingin kehittämiseen elinvoimaisena pääkaupunkina. Ympäristökeskus on kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu yhteistyökumppani.

Arvot

Ympäristökeskuksen toimintaa ohjaavat seuraavat arvot:

1. Terveellinen ja ekologisesti kestävä ympäristö
2. Asiakkaiden ja toistemme arvostaminen
3. Asiantuntemus, oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus
4. Motivoitunut henkilöstö




[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2006



Sitovat tavoitteet

Kaupunginvaltuuston ympäristökeskukselle asettamat sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin seuraavasti:

Sitova tavoite

Toteuma

1. Omavalvontasuunnitelmat tarkastettu

93 % tuotantolaitoksista

97 %

91 % suurtalouksista

92 %

86 % elintarvikemyymälöistä

86 %

2. Ympäristölupahakemuksista 80 %
ratkaistaan viimeistään 240 vuorokauden
kuluessa vireille tulosta.

194 vuorokauden kuluessa

3. Laboratorio tuottaa kemiallisia ja mikrobi-
logisia **analyyssejä** yhteensä 1,7 milj.
euron arvosta.

2,2 miljoonaa euroa

Kaikki sitovat tavoitteet toteutuivat.

Omat ympäristötavoitteet

Ympäristökeskuksen tulospalkkiojärjestelmään oli asetettu ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet, jotka liittyivät paperin, jätteiden määrän, sähkön ja polttoaineen kulutuksen vähentämiseen

sekä kestävien liikkumistottumusten edistämiseen. Tavoitteet saavutettiin 47-prosenttisesti.

Sähkön ominaiskulutus laboratorioanalyysiä kohti Helsinginkatu 24:n kiinteistössä jatkoi laskuaan. Kulutus aleni edellisvuodesta reilu kuusi prosenttia. Myös ympäristökeskuksen autojen polttoaineen ominaiskulutus laski edelleen. Kulutus väheni edellisvuodesta yhdeksän prosenttia. Viime vuosina hankitut autot ovat kuluttaneet varsin vähän polttoainetta.

Vuonna 2006 toteutettiin edellisvuonna laaditun jätehuoltokatselmuksen toimenpiteitä. Esimerkiksi ympäristökeskuksen sähköinen ympäristöopas päivitettiin ja henkilöstöä ohjeistettiin mm. kaksipuolisessa kopioinnissa. Toimenpiteistä huolimatta edellisten vuosien hyvä kehitys kääntyi paperinkulutuksen kasvuun. Kopiopaperia kului 15 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Kestäviä liikkumistottumuksia edistettiin viraston liikkumissuunnitelman avulla. Kaupungin etätöohjeet päivitettiin ja henkilöstölle järjestettiin taloudellisen ajotavan koulutusta.



[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

[Ympäristöjohtajan
katsaus](#)
[Miljödirektörens
översikt](#)
[Director General's
Review](#)

[Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot](#)

[Toiminnalliset tavoitteet](#)

[Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain](#)

[Ympäristönsuojelu ja -tutkimus](#)

[Ympäristöterveys](#)

[Ympäristövalvonta](#)

[Ympäristölaboratorio](#)

[Hallinto](#)

[Kansainvälinen toiminta](#)

[Henkilökunta](#)

[Talous ja tuottavuus](#)

[Ympäristölautakunta](#)

[Liitteet](#)

Tärkeimmät saavutukset avaintuloksittain vuonna 2006



Avaintuloksille asetetut yksikkökohtaiset tulostavoitteet saavutettiin noin 79-prosenttisesti. Tavoitteet liittyivät talouteen, asiakkaisiin, prosesseihin ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen sekä työilmaperiiniin.

1. Terveellinen, viihtyisä kaupunkiympäristö ja kestävä kehitys pohjaksi kaikkeen ympäristöön vaikuttavaan suunnitteluun ja päätöksentekoon

Helsingin ekologisen kestävyuden ohjelman 2005 – 2008 (HEKO) 54 toimenpiteestä lähes puolet toteutui kokonaan tai osittain. Kertomusvuoden aikana valmistuivat Helsingin kestävä kehityksen toimintaohjelman toteutuksen seurantaraportti 2002 - 2005 ja Helsingin kestävä kehityksen yleisindikaattorit –raportti. Kaupunginvaltuusto käsitteli järjestyksessään viidennen koko [kaupungin ympäristöraportin](#) kesäkuussa.

Ympäristökeskus valmisteli yhdessä kaupunginjohtajan nimeämän työryhmän kanssa ehdotuksen suunnitelmaksi, jolla Helsinki varautuu ilmanlaadun äkilliseen heikkenemiseen.

Vuoden 2006 alussa käynnistettiin LUMO-projekti Helsingin luonnon monimuotoisuuden

[Helsinki-haku](#)

turvaamiseksi. Hankkeelle saatiin rahoitusta ympäristöministeriöstä.

Pilaantuneiden maa-alueiden valvonnassa tehtiin 444 tarkastuskäyntiä tutkimus- ja kunnostuskohteisiin sekä käsittelypaikoille. Merkittävimpiä pilaantuneiden maiden tutkimus- ja kunnostussuunnittelukohteita olivat satamakäytöstä vapautuvien Jätkäsaaren ja Sörnäisten, varsinkin Suvilahden, alueiden lisäksi öljysatamakäytöstä poistuva alue Laajasalossa.

Ympäristönsuojelulain paikallisessa toimeenpanossa keskityttiin toimivien laitosten ympäristölupien noudattamisen tarkastamiseen ja ympäristönsuojelumääräysten toimeenpanoon ja valvontaan.

Ympäristökeskus, pelastuslaitos ja rakennusvirasto varautuivat alkuvuonna lintuinfluenssan esiintymiseen luonnonvaraisissa linnuissa. Lintuinfluenssaan liittyvää tietoa ja ohjeistusta annettiin aktiivisesti niin tiedotusvälineille, viranomaisille kuin kuntalaisillekin.

Asuntojen ja vastaavien sisätilojen terveyshaittojen selvittämiseksi tehtiin 1 335 tarkastusta, mikä ylitti tavoitteen (1300). Neljä viidesosaa asioista ratkaistiin 245 vuorokaudessa vireilletulosta.

2. Hyvälaatuiset ja terveelliset elintarvikkeet, riittävä kuluttajansuoja sekä hyvinvoivat kotieläimet

Kansallinen elintarvikelainsäädäntö uudistui merkittävästi 1.3. ja elintarvikehuoneistojen valvontatarkastukset tulivat sen myötä maksullisiksi. Elintarvikelain mukainen kunnan valvontasuunnitelma hyväksyttiin huhtikuussa ja uusi taksa tuli voimaan kesäkuussa 2006, jolloin aloitettiin maksulliset valvontatarkastukset.

Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien uusi yhteinen löytöeläintalo avattiin Viikissä lokakuussa. Löytöeläintalon toiminta käynnistyi vilkkaana, ja hoitoa annettiin loppuvuoden aikana 267 eläimelle.

Tuoteturvallisuustarkastuksista alettiin periä maksuja niitä koskevan taksan tultua voimaan kesäkuussa 2006. Tuoteturvallisuusvalvonnan henkilöstövoimavarat kasvoivat, kun ensimmäinen pääasiassa tuoteturvallisuusvalvontaa tekevä terveystarkastaja nimitettiin virkaan.

Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien uusi yhteinen löytöeläintalo avattiin 10.10. Viikissä. Löytöeläintalon toiminta käynnistyi vilkkaana, ja hoitoa annettiin loppuvuoden aikana 267 eläimelle.

3. Riittävä tieto ympäristön tilasta ja elintarvikkeiden laadusta sekä tietojärjestelmien kehittäminen

Ympäristökeskus jatkoi Töölönlahden seurantaa. Lahden ravinnepitoisuudet olivat kesällä edellisvuotta huomattavasti pienempiä, mutta erittäin kuiva kesä saattoi vuonna 2005 aloitetun merivedenpumpauksen lisäksi vähentää ravinnemääriä.

Kertomusvuonna käynnistynyt ympäristötilastohanke eteni tavoitteiden mukaisesti. Helsingin ympäristötilasto on uusi Internet-palvelu, jonne kootaan tiedot kaupungin keskeisistä ympäristöstä kuormittavista ja ympäristön tilaa kuvaavista asioista. Internetiin yleiseen käyttöön tuleva ympäristötilasto on tarkoitus avata yleisölle kesällä 2007.

4. Kuntalaisten ja viranhaltijoiden ympäristötietoisuuden lisääminen

Ekotukitoiminta käynnistyi keväällä 2006. Sen tavoitteena on ympäristövastuullisuuden lisääminen kaupungin työpaikoilla. Ekotukihenkilöiden tehtävänä on kouluttautua oman työyksikön ympäristöasioiden tuntijaksi. Toimintavuonna pilottivirastoihin nimettiin ekotukihenkilö ja vuonna 2007 ekotukihenkilöt nimetään muille virastoille ja laitoksille.

Joulukuun alussa alkoi "Ekotukitoiminnan kehittäminen" -Interreg IIIA -hanke yhteistyössä Tallinnan kaupungin kanssa. Hanke kestää vuoden 2007 loppuun ja sen tavoitteena on kehittää ekotukitoimintamalli Helsingin ja Tallinnan kaupunkien käyttöön. Vuoden aikana järjestettiin yhteistyössä henkilöstökeskuksen kanssa kaksi ekotukikoulutusta. [Toiminnan Internet-sivut](#) avattiin syksyllä.

Harakan luontokouluun osallistui kaikkiaan 61 luokkaa opettajiineen ja yhteensä 1 206 oppilasta.

Opastettuja luontoretkiä Helsingin lähiluontoon järjestettiin 38 ja niille osallistui yhteensä 1 649 retkeläistä, keskimäärin 42 henkeä/retki.

5. Laadukkaat asiakaspalvelu- ja viranomaistoiminnot

Ympäristökeskuksen päivystävän terveystarkastajan, neuvovan ympäristötarkastajan ja yleisneuvonnan puhelinpalvelu päätettiin yhdistää ja vuoden aikana valmisteltiin keskitettyyn neuvontaan siirtymistä.

Kertomusvuonna käynnistyi myös pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan hanke pääkaupunkiseudun yhteisen, liikelaitoksena toimivan laboratorion perustamiseksi Viikkiin. Laboratorio tuottaisi vuoden 2008 alusta Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien tarvitsemat elintarvike-, vesi- ja ympäristönäytteiden tutkimuspalvelut.

6. Osaava henkilöstö ja hyvä yhteistoiminta

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä painotettiin atk-osaamista, kielikoulutusta, asiakaspalvelukoulutusta, mediataitojen hallintaa, sähköistä viestintää ja HELA-PROS-järjestelmien hallintaa.




[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Huolehdimme kaupungin ympäristöohjelmien ja kestävän kehityksen ohjelmien valmistelusta ja seurannasta sekä ympäristöjohtamisen kehittämisestä. Tehtäviimme kuuluu myös vesistö- ja muu ympäristötutkimus, ympäristön tilan seuranta sekä ympäristövalistus ja -kasvatus.

Lisäksi huolehdimme ympäristövaikutusten arvioinnin, luonnonsuojelun, luonnonvarojen käytön, luonnon virkistyskäytön, maankäytön suunnittelun ja muun yhdyskuntasuunnittelun asiantuntijatehtävistä.



Ympäristötutkimuspäällikkö Päivi
Kippo-Edlund

➤ Ympäristönsuojelun kehittäminen

➤ Luonnonsuojelu

➤ Ympäristötutkimus

➤ Ympäristökasvatus

➤ Ympäristövaikutusten arviointi

➤ Tutkimukset ja julkaisut

➤ Tulevaisuuden toimintalinjat

Ympäristönsuojelun kehittäminen

Ympäristönsuojelun kehittämisen painopisteinä olivat ympäristöjohtaminen ja ekotukitoiminta.

Ympäristöohjelmien seuranta

[Helsingin ekologisen kestävyys ohjelman 2005 – 2008 \(HEKO\)](#) 54 toimenpiteestä lähes puolet toteutui vuoden 2006 loppuun mennessä kokonaan tai osittain. Toimenpiteiden edistymisestä tiedotettiin HEKO pähkinänkuoressa –esitteen ja HEKO-uutiskirjeiden avulla. Kertomusvuoden aikana valmistuivat [Helsingin kestävän kehityksen](#) toimintaohjelman toteutuksen seurantaraportti 2002 - 2005 ja Helsingin kestävän kehityksen yleisindikaattorit –raportti.

Ympäristöjohtaminen ja ympäristöraportointi

Virastojen ja laitosten valmennusta ympäristöjohtamisessa suunniteltiin asiantuntijaryhmässä. Huomiota kiinnitettiin erityisesti pienten virastojen ympäristöasioiden hallinnan kehittämiseen. Kaupungin ympäristöjohtamisen asiantuntijoiden työpajassa suunniteltiin virastojen ja laitosten johtoryhmille suunnattujen neuvontakäyntien sisältöä. Kaupunginvaltuuston hyväksymästä Helsingin ympäristöpolitiikasta laadittiin esite.

Kaupungin vuosittaista ympäristöraportointia ja sen kehittämistä jatkettiin ympäristökeskuksen

koordinoimana. Vuoden 2005 ympäristöraportissa kerrottiin esimerkkejä kaupungin ympäristöasioiden hoidosta. Tällaisia olivat mm. pilaantuneiden massojen poistaminen merenpohjasta Vuosaaren satamassa, katupölyn vähentämiseen tähtäävä tutkimusyhteistyö sekä Helsingin Energian kannustava työ koulujen kestävän kehityksen ja järkevän energiankäytön hankkeiden edistämässä.



Kaupungin ympäristöraportoinnin kehittämistä ohjaavaan asiantuntijatyöryhmään tulivat mukaan Helsingin Sataman ja energiansäästöneuvottelukunnan edustajat. Ympäristökeskus järjesti keväällä tälle asiantuntijaryhmälle ympäristötalousseminaarin.

Ympäristökeskus osallistui kuuden suuren suomalaisen kaupungin kestävän kehityksen raportointiryhmän työhön. Vuonna 2006 kehitettiin yhteisiä sosiaalisesti kestävän kehityksen indikaattoreita.

Pk-yritysten ympäristösuorituskyvyn vahvistaminen

Ympäristökeskuksessa käynnistyneen hankkeen "Pk-yritysten ympäristösuorituskyvyn vahvistaminen" tavoitteena on vahvistaa helsinkiläisten pienten ja keskisuurten yritysten valmiuksia parantaa ympäristöasioiden hallintaa ja ekotehokkuutta. Hyvä ympäristöosaaminen parantaa yritysten kilpailukykyä ja kaupungin ympäristön tilaa.

Keskeisinä kohderyhminä olivat helsinkiläiset painoalan yritykset sekä Helsingin Tukkutoin yritykset. Helsingissä toimii noin 130 Pk-yritystä. Syksyllä käynnistyi hankkeen esiselvitys. Hanke toteutetaan yhteistyössä Helsingin Tukkutorin ja Helsingin elinkeinopalveluiden kanssa. Esiselvityksen rahoitukseen osallistuu myös Uudenmaan TE-keskus.

Tutkimukset ja selvitykset

Ympäristökeskus ja hankintakeskus laativat selvityksen kaupungin hankintojen ympäristö-kriteereistä. Hankkeessa pyrittiin löytämään ne hankintaprosessiin sisällytettävät toimet, joiden avulla hankintakeskus ja muut hankkijat voivat tehdä päätöksiä ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien tuotteiden hankkimiseksi. Työssä selvitettiin Pesu- ja puhdistusaineet - tuoteryhmän ympäristökriteerit ja miten niitä on sovellettu kilpailutuksessa. Selvityksen tuloksia hyödynnetään

ympäristökriteerien käyttömallina myös muissa tuoteryhmissä ja ympäristön kannalta merkittävässä palveluissa.

Ympäristökeskus osallistui toimintavuonna käynnistyneeseen kolmevuotiseen hankkeeseen, jossa arvioidaan kotitalouksien aiheuttamaa luonnonvarojen käyttöä MIPS- menetelmän avulla. MIPS (Material Input Per Service Unit) on tuotteiden tai palvelujen potentiaalisten ympäristövaikutusten vertailuun käytettävä laskentamenetelmä.

Liikenteen ympäristönsuojelun ohjauskeinoista laadittiin selvitys.

Massatapahtuman ympäristökäsikirja (EcoMass) julkistettiin YK:n Kestävän kehityksen toimikunnan kokouksen oheistapahtumassa New Yorkissa keväällä 2006. Ympäristökeskus oli osallistunut tähän Teknillisen korkeakoulun koordinoimaan projektiin.

Ympäristötutkimus

Vesistöseuranta

Ympäristökeskus kerää tietoja kaupungin vesiympäristön tilasta ja sen muuttumisesta sekä osallistuu aktiivisesti erilaisiin yhteistyöhankkeisiin Helsingin ja Espoon edustan sekä Suomenlahden tilan seurannassa. Julkisen valvonnan alaisena vesientutkimuslaitoksena ympäristökeskus hoitaa tilausten tai sopimusten perusteella kaupungin eri hallintokunnille vesistöjen velvoitetarkkailuja ja tarjoaa rajoitetusti esimerkiksi näytteenottopalveluja ulkopuolisille asiakkaille.

Vuonna 2006 vesistötutkimuslaboratoriossa analysoitiin 736 klorofyllinäytettä, 46 kvantitatiivista kasviplanktonnäytettä, 226 kvalitatiivista kasviplanktonnäytettä ja 17 pohjaeläinnäytettä

Merkittävin vesistötutkimushanke oli Helsingin ja Espoon kaupunkien jätevesien vesistövaikutusten yhteistarkkailu Helsingin merialueella. Siinä seurattiin jätevesien johtamisen aiheuttamia muutoksia merialueella. Vuoden aikana ei tapahtunut erillistä seurantaa vaativia poikkeustilanteita jäteveden puhdistuksessa tai johtamisessa. Ympäristökeskus jatkoi myös Töölönlahden seurantaa.



Pieni lampi Tullisaaren puistossa Laajasalossa.

Ympäristökeskus selvitti vuonna 2006 Helsingin lampien tilaa. Kaikilla 40 Helsingin lammilla käytiin ja lammet myös kuvattiin. Kahdestatoista lammesta tutkittiin veden ja sedimentin laatu sekä kasviplanktonlajisto. Monet lammista olivat hyvin reheviä. Lammen lähiympäristö (luonnon tai asutuksen ympäröimä) ei vaikuttanut lammien pohjasedimentin haitallisten aineiden pitoisuuksiin. Lampien merkitystä lähiseudun asukkaille selvitettiin kyselyn avulla. Sen perusteella lammet olivat tärkeitä ympärillä asuville asukkaille. Tutkimuksen tulokset julkaistaan ympäristökeskuksen julkaisusarjassa keväällä 2007.

Vuonna 2006 julkaistiin Seurasaarenselän-Katajaluodon vesikasvitutkimus. Rantojen vesi-kasvillisuus ei ollut parantunut edellisen seurantatutkimuksen (1999) jälkeen Seurasaarenselällä eikä Lauttasaaren itärannalla. Ulkosaaristossa lähes kaikki paikat olivat luonnontilaisia ja Katajaluodon alueen tila oli hieman parantunut tehostuneen vedenpuhdistuksen ansiosta. Tutkimuksessa verrattiin lisäksi kahta eri tutkimusmenetelmää: ympäristökeskuksessa aiemmin käytettyä haramenetelmää ja vesipuitedirektiivin mukaista sukellusmenetelmää.

Yhteistyönä Helsingin yliopiston kanssa ympäristökeskus osallistui tributyylitinan biologisia vaikutuksia selvittävän tutkimuksen näytteenottoon. Lisäksi autoimme Merentutkimuslaitoksen Kasuunilla sijaitsevan säteilymittarin kalibrointikäynneissä. Suomen ympäristökeskuksen MarCoast-satelliittikuvaprojektissa toimimme palautetta antavana loppukäyttäjänä Helsingin edustan merialueen vedenlaadun osalta. Vuonna 2006 hankkeesta ei vielä saatu käyttökelpoisia satelliittikuvia.

Ympäristötilasto ja luontotietojärjestelmä

Helsingin ympäristötilasto on uusi Internet-palvelu, jonne kootaan tiedot kaupungin keskeisistä ympäristöä kuormittavista ja ympäristön tilaa kuvaavista asioista. Toimintavuonna käynnistynyt hanke eteni tavoitteiden mukaisesti. Ympäristötilaston tietotekninen ratkaisu valittiin yhteistyössä Helsingin tietokeskuksen kanssa ja sähköisen tietokannan edellyttämät sopimukset solmittiin eri osapuolten kanssa. Tilaston sisällöstä sovittiin hankkeen johtoryhmässä, jossa ovat edustettuina kaikki tietoja toimittavat tai tietoja käyttävät virastot ja laitokset. Internetiin yleisön käyttöön tuleva ympäristötilasto avataan syksyllä 2007.

Helsingin kaupungin intranetissä toimivan luontotietojärjestelmän avulla välitetään luonto-tietoja kaupungin eri virastoille. Järjestelmään tallennettujen arvokkaiden kasvillisuus- ja kasvistokohteiden päivityskartoitus saatettiin loppuun Santahaminan tietoja lukuun ottamatta. Arvokkaiden geologisten kohteiden tietoja päivitettiin.

Luontotietojärjestelmän ylläpitosovellus saatettiin uudempien ohjelma- ja tietokantaversioiden mukaiseksi. Järjestelmän Internetissä toimivan yleisöversion toteuttaminen käynnistettiin ja tekninen toteutus valmistui vuoden lopulla. Yleisöversio on tarkoitus julkaista alkukesällä 2007.



Luonnonsuojelu

Luonnon monimuotoisuus ja luonnonsuojelu

Luonnon monimuotoisuus ja kaupunkiekologia olivat ympäristöhallinnossa voimakkaasti esillä mm. siksi, että EU:n tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttäminen vuoteen 2010 mennessä (COUNTDOWN 2010). Ympäristökeskuksen edustajat osallistuivat kotimaisiin ja ulkomaisiin kokouksiin ja pitivät myös esityksiä aiheesta.

Vuoden 2006 alussa käynnistettiin projekti Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi (LUMO-projekti). Ympäristökeskus laati sen toimintaohjelmaa yhteistyössä yliopiston, kaupungin muiden virastojen ja sidosryhmien kanssa. Hankkeelle saatiin rahoitusta ympäristöministeriöstä. Syksyllä valmisteltiin yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa ilmakuvatulokintaan perustuvaa Helsingin viheralueiden luonnon monimuotoisuuden inventointi - ja seurantaprojektia (LUMO-GIS). Myös sille on haettu kaupungin ulkopuolista rahoitusta.

Helsingin uuden luonnonsuojeluohjelman valmistelua jatkettiin. Ohjelmaan kirjataan suojeltavat luontokohteet Helsingissä.



Kruunuvuorenlampi Laajasalossa

Lintulahdet Life Nature –projekti jatkui. Vuonna 2006 keskistytettiin Vanhankaupunginlahden lintuveden kunnostus- ja hoitotoimenpiteisiin, linnustonseurantaan ja ympäristökasvatukseen.

Haltialan metsäalueella seurattiin purovesien laatua ja pohjaveden korkeutta. Haltialan aarnialueen luonnonsuojelualueesta valmistui esite.

Helsingin kaupungin Espoossa omistaman kolmen Natura-alueen (Luukki, Pirttimäki ja Hakjärvi) rauhoitusesitykset lähetettiin ympäristölautakunnan kautta lausunnoille. Uutelan Skatanniemen rauhoitusesitys ja hoito- ja käyttösuunnitelma valmisteltiin uudelleen.

Pornaistenniemen käävät ja orvakat kartoitettiin. Helsingin kolmen luonnonsuojelusuon (Jollaksen rämeen, Maununnevan ja Slåttmossenin) ennallistamismahdollisuuksista valmistui tutkimus.

Helsingin saariston luotojen linnuston seuranta jatkettiin aiempaan tapaan.

Ympäristökeskuksen luontoasiantuntijat osallistuivat Eläimenä Helsingissä -näyttelyn suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Ympäristökeskus osallistui lintujen ruokinnan järjestelyihin yhteistyössä rakennusviraston kanssa sekä Kauppatorin lokiongelman käsittelyyn ja sen tutkimussuunnitelman laatimiseen.

Ympäristökeskus osallistui myös eri virastojen maankäytön, luonnon hoidon ja virkistys-käytön suunnitteluhankkeisiin.



Tutkimukset ja julkaisut



Ympäristökeskus tuottaa ja välittää riittävää, ajankohtaista ja luotettavaa tietoa Helsingin ympäristön tilasta ja elintarvikkeiden laadusta sekä suunnitelmien ja hankkeiden ympäristö- ja terveysvaikutuksista. Ympäristökeskuksen tutkimustoiminnan painopistealueita olivat luontotutkimukset, Helsingin lampien tila sekä liikenteen ympäristövaikutukset. Ympäristökeskuksen sarjoissa ilmestyi [yhdeksän julkaisua](#) ja [viisi monistetta](#) luonto-, vesistö-, ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveysaloilta.



Ympäristövaikutusten arviointi

Ilmansuojelu, melu ja liikenne

Ympäristönsuojelulain ja ympäristömeludirektiivin mukaisen Helsingin meluselvityksen laatiminen aloitettiin yhteistyössä Tiehallinnon ja Ratahallintokeskuksen kanssa. Selvitys tehdään Suomessa ensimmäistä kertaa, ja sen tulee olla valmiina kesällä 2007. Kirjallisuusselvitys melun häiritsevyydestä valmistui.

Hengitettävien hiukkasten raja-arvo ylittyi vuonna 2005 Mannerheimintiellä ja Hämeentiellä. Ympäristökeskus laati hiekoituksen aiheuttamasta raja-arvon ylittymisestä selvityksen, joka ilmanlaatuasetuksen mukaisesti toimitettiin Uudenmaan ympäristökeskukseen. Selvitys julkaistiin ympäristökeskuksen monistesarjassa.



*Luoteisnäkymä pitkin Mannerheimintietä kohti Kansallismuseota ja Etu-Töölöä
Erottajan pelastusaseman tornista. Kuva: Niklas Sjöblom/Taivasalla.net*

Ympäristökeskus osallistui katupölyhaittojen ehkäisemistä koskevan toimenpideohjelman seurantaan sekä KAPU -tutkimus- ja kehittämisprojektiin. Siinä tutkitaan, miten talvikunnossapito ja katujen kevätpuhdistus vaikuttavat katupölyn määrään ja koostumukseen. Mm. rakennusviraston kanssa laadittiin yhteistyössä selvitys kaasun ja muiden vähäpäästöisten polttoaineiden liikennekäytön mahdollisuuksista Helsingissä.

Ympäristökeskus osallistui Liikkujan viikon, Autottoman päivän, Nuorten Akatemian Liikkuva-hankkeen ja Energiansäästöviikon suunnitteluun ja toteutukseen ja järjesti yhdessä Motivan kanssa taloudellisen ajamisen koulutusta kaupungin työntekijöille.

Konsultointi yhdyskuntasuunnittelussa

Vuonna 2006 annettiin lausunnot 44 asemakaavaehdotuksesta, kahdesta osayleiskaavaehdotuksesta, 41 kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta, kahdesta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja yhdestä selvityksestä sekä useista muista aiheista mm. valtuustoaloitteista ja lakien tai asetusten muutosehdotuksista.

Ympäristökeskuksen asiantuntijat osallistuivat erilaisiin työryhmiin ja antoivat asiantuntija-apua muiden virastojen ja laitosten suunnitelmien ja hankkeiden ympäristövaikutusten selvittämiseen, arvioitiin ja seurataan.



Ympäristökasvatus

Harakan luontokeskus

Kaikille avoin Harakan luontokeskus esittelee merellistä Helsinkiä, Suomenlahden saaristoa, vedenalaista elämää, meremme murtovesiluonnetta sekä Itämeren ympäristökysymyksiä. Luontokeskus tarjoaa palveluja sekä suurelle yleisölle että kohdennetusti päivähoidolle sekä kouluille ja muille oppilaitoksille. Harakka on myös ympäristökasvatuksen kehittämiskeskus ja tuottaa materiaaleja ja projekteja yhteistyössä mm. tutkijoiden ja taiteilijoiden kanssa.

Vuonna 2006 luontokeskus oli avoinna yleisölle 2.5. - 30.9. tiistaista perjantaihin klo 10 - 17 ja viikonloppuisin klo 12 - 16. Palvelut tavoittivat jälleen hyvin asiakkansa. Esimerkiksi luontokouluun, saariseikkailuihin ja retkille oli runsaasti tulijoita. Harakan vierailijoista 4 401 osallistui erilaisiin opastus- ja opetustapahtumiin. Yksittäisiä kävijöitä ja tilausretkiä oli edellisiä vuosia vähemmän ja myös kokonaisvierailijamäärä jäi jonkin verran pienemmäksi (8825 vuonna 2006, vuonna 2005 noin 10 000). Kävijämäärään vaikutti todennäköisesti keväinen lintuinfluenssan pelko.

Harakan luontokoulu

Luontokouluun osallistui kaikkiaan 61 luokkaa opettajineen ja yhteensä 1 206 oppilasta. Opetusryhmät olivat peruskoulun 3. - 9. luokkia. Syyskaudella opetusta järjestettiin viikon ajan ruotsinkielisille oppilaille yhteistyössä Natur och Miljö r.f.:n kanssa. Myös yksi lukiolaisryhmä osallistui luontokouluun. Luokat tutustuivat saaristoluontoon ja Itämereen yhden tutkimuspäivän ajan. Opetusvirasto kustansi luontokouluavustajan palkkion. Elokuussa luontokoulu järjesti Suomen luontokoulujen vuotuisen koulutustapaamisen Harakan saarella.



Kuva: Pia Bäckman

Saarseikkailut

Saarseikkailuja Harakassa järjestettiin yhteensä 64. Näistä 48 järjestettiin päivähoiton ryhmille ja yhdeksän tilauksesta. Suuren suosion saivat seitsemänä sunnuntaina järjestetyt yleisölle avoimet perheille suunnatut saarseikkailuretket, joille osallistui keskimäärin 60 henkeä/retki. Kaikkiaan saarseikkailuihin osallistui 1 358 henkeä.

Saarseikkailulle kehitettiin uusi sisältö Sukellus muinaisiin meriin -ohjelman rinnalle. Uusi Meriharakan saappaissa -ohjelma sisältää paljon luonnonhavainnointia ja huomioi myös pienemmät lapset. Retkellä tulee tutuksi mm. ympäristövastuullisuuteen kannustava luonnonystävän ohjenuora. Saarseikkailut saivat erinomaista palautetta osallistujilta.

Luontoretket

Opastettuja luontoretkiä Helsingin lähiluontoon järjestettiin 38 ja niille osallistui yhteensä 1649 retkeläistä, keskimäärin 42 henkeä/retki. Retkien keskimääräinen kävijämäärä laski jonkin verran edellisvuoteen verrattuna, mutta Harakan retkien keskimääräinen osallistujamäärä jatkoi kasvuaan, 59 henkeä/retki.

Suosituimmat retket olivat Harakan saaren sammakoiden kutupuuhat, Harakan kuutamo ja lepakot, Harakan rikas kasvillisuus, Kivinokan lepakot, Jollaksen Tonttuvuoren metsät, Santahaminan luonto ja Kaivopuiston luonto. Luontoretket järjestettiin yhteistyössä Gardenia Helsingin ja pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Tilauksesta retkiä Harakkaan järjestettiin yhteensä 52 ja niille osallistui 1 006 henkeä.

Kurssit

Kurssien suunnittelussa ja tiedottamisessa tehtiin jälleen seudullista yhteistyötä. Helsingin, Espoon ja Vantaan luontokeskusten järjestämät ympäristökasvatuskurssien ohjelmat koottiin yhteensä 43 kurssia sisältäväksi esitteeksi, joka lähetettiin kaikille seudun kouluille ja päivähoitolle.

Harakan järjestämien ympäristökasvatus- ja luontokurssien aiheita olivat keväänseuranta, loppukevään lintukurssi, kasvukurssi, kala- ja kalastuskurssi, ympäristökasvatuksen menetelmät, Vihreä lippu -taustatukea teemoille lähiluonto ja vesi. Kurssit saivat hyvää palautetta osallistujilta.



Kuva: Margit Jensen

Näyttelyt ja yleisötaphtumat

Rantavajan akvaariot ja historiallisiin kasematteihin levittäytyvä Sama meri kaikissa meissä -näyttely olivat avoinna jo seitsemättä vuotta. Lisäksi osallistuttiin Espoon Villa Elfvikin koordinoimaan ilmastonmuutosnäyttelyn ”Kuumentavia skenaarioita & viilentäviä valintoja” -suunnitteluun. Näyttely kiertää Espoon, Vantaan ja Helsingin luontokeskuksissa ja asiakaspalvelutiloissa 2006-2007.

Harakassa järjestettiin kesäkuussa luonto- ja taideaiheinen yleisötaphtuma nimeltä Harakan saaren salaisuudet. Tilaisuuteen osallistui noin 100 henkeä.

Ekotukitoiminta

Ekotukitoiminnan tavoitteena on ympäristövastuullisuuden lisääminen kaupungin työpaikoilla, ympäristöasioiden integroiminen kaikkeen kaupungin toimintaan sekä luonnonvarojen säästäminen.

Ekotukihenkilöiden tehtävänä on kouluttautua oman työyksikön ympäristöasioiden tuntijaksi sekä kehittää ja viedä eteenpäin käytännön ratkaisuja. Lisäksi he opastavat ja motivoivat työtovereita ja ovat yhteistyössä toisten ekotukihenkilöiden kanssa. Jos virastossa on ympäristöjärjestelmä, ekotukihenkilöt toimivat yhteistyössä ympäristövastaavien ja asiantuntijoiden kanssa ja ovat mukana tekemässä ja toteuttamassa ympäristöjärjestelmää.

Vuoden aikana järjestettiin yhteistyössä henkilöstökeskuksen kanssa kaksi ekotukikoulutusta. Niihin osallistui yhteensä 85 kaupungin työntekijää. Toiminnalle avattiin myös omat sivut kaupungin intranetissa: <http://heli.hel.fi/Ymk/Ekotuki/>.

Joulukuun alussa alkoi ”Ekotukitoiminnan kehittäminen” -Interreg IIIA -hanke yhteistyössä Tallinnan kaupungin kanssa. Hanke kestää vuoden 2007 loppuun ja sen tavoitteena on kehittää ekotukitoimintamalli Helsingin ja Tallinnan kaupunkien käyttöön.

Ympäristökasvatuksen yhteistyö- ja kehittämishankkeet

Kertomusvuoden lopulla valmistuivat Ympäristökeskuksen ympäristövastuullisuuden ja ympäristöterveyden edistämisen toimintalinjat.

Harakan luontokeskus osallistui aktiivisesti Uudenmaan ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskusten vetämän Lintulahdet Life –hankkeeseen.

Ympäristökasvatuspalvelujen, muun muassa kurssien ja retkien, suunnittelussa ja toteutamisessa, tehtiin jälleen laajaa yhteistyötä eri tahojen, kuten lähikuntien, Uudenmaan ympäristökeskuksen,

opetusviraston, sosiaaliviraston, Gardenia-Helsingin, Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen ja Suomen ympäristökasvatuksen seuran kanssa. Vuoden 2006 aikana osallistuttiin myös ns. maakuntaralliin, jonka tavoitteena on perustaa Uudellemaalle alueellinen ympäristökasvatuksen ja koulutuksen kehittämiskeskus.

Tulevaisuuden toimintalinjat

Ympäristönsuojelu- ja tutkimus on kunnan lakisääteinen tehtävä ja painottuu vahvasti ympäristöongelmien ehkäisyyn. Ennaltaehkäisy on taloudellisesti tuloksekkain tapa vaikuttaa ympäristöasioissa.

Voimavarojen optimaaliseen suuntaamiseen on jatkossa syytä kiinnittää huomiota. Ympäristön tilasta, erityisesti Suomenlahden ja muiden vesistöjemme tilasta, tarvitaan päätöksentekijöille ajantasaista tietoa. Kaupungin taloudellisen notkahduksen aikana toteutetut vakanssisäästöt muodostavat nykytilanteessa riskin tutkimustoiminnan tarkoituksenmukaiselle hoitamiselle. Harakan luontokeskuksen ylläpito on toistaiseksi täysin työllistettävien ja muun määräaikaisen työvoiman varassa.

Ympäristötiedon kokoaminen yhteen, jotta tieto olisi aikaisempaa paremmin kuntalaisten ja päätöksentekijöiden saatavilla, on merkittävä lähiajan haaste. Sähköisen ympäristötilaston valmistumisen myötä myös ympäristön tilan seuranta tulee olemaan aikaisempaa kokonaisvaltaisempaa.

Helsingin ympäristöpolitiikan mukaisesti ympäristöjohtamista, ympäristöasioiden tavoitteellista hallintaa, tullaan virastoissa ja laitoksissa kehittämään. Ympäristökeskuksen ympäristöjohtamisasiantuntemusta suunnataan siihen.

Ilmastonmuutoksen vaikutusten arviointi ja hallinta korostuu lähivuosina pääkaupunkiseudun ilmastostrategian valmistuttua. Helsingissä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tarvittaviin toimiin on syytä ryhtyä aikaisempaa tavoitteellisemmin.





Ymk:n pääsivulle

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Ympäristöterveys

Ympäristöterveysyksikkö valvoo elintarvikkeiden laatua ja terveellisyttä. Lisäksi se valvoo elintarvikelaitoksia, talous- ja uimavettä, kulutustavaroiden ja -palvelujen turvallisuutta, tupakkalain toteutumista sekä yleisten alueiden ja tilojen hygieenisyyttä. Yksikön tehtäviin kuuluu myös eläinsuojelu ja kuluttajaneuvonta.



Ympäristöterveyspäällikkö
Antti Pönkä

- ▶ Elintarvikevalvonta
- ▶ Kuluttajaneuvonta
- ▶ Terveysvalvonta

- ▶ Tuoteturvallisuus
- ▶ Eläinten hyvinvoinnin valvonta
- ▶ Tulevaisuuden toimintalinjat

Elintarvikevalvonta

Elintarvikevalvonnan tärkeimpiä tavoitteita on omavalvonnan kattavuuden ja toimivuuden lisääminen. Ympäristökeskus on vuodesta 1995 lähtien tehnyt omavalvontasuunnitelmamalleja toiminnanharjoittajien avuksi. Etenkin pienehköissä yrityksissä mallit ovat helpottaneet omavalvonnan käyttöönottoa. Koko henkilökunnan perehdyttäminen ja omavalvonnan jatkuva kehittäminen, usein osana laatujärjestelmää, takaa turvalliset elintarvikkeet.

Kertomusvuoden lopussa omavalvontasuunnitelmaa käyttivät 97 prosenttia tuotantolaitoksista, 92 prosenttia suurtalouksista ja 88 prosenttia elintarvikemyymälöistä. Tarkastuksia elintarvikehuoneistoihin tehtiin yli 4 000.

Omavalvonnan toteutumista ja elintarvikkeiden laatua seurattiin myös mikrobiologisin näyttein. Mikrobiologisia elintarvikenäytteitä otettiin runsas 2 500. Näytteenottoa kohdistettiin toiminnan riskin mukaan erityisesti ravitsemusliikkeisiin ja ensisaapumistoimintaan. Kun näytteenottoa kohdistetaan tiettyihin elintarvikkeisiin, saadaan uutta tietoa kuluttajille ja voidaan selvittää pitkän aikavälin muutoksia.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus valvoo EU-maista Helsingin kautta Suomeen tuotavien eläinperäisten elintarvikkeiden, kuten liha-, maito- ja kalatuotteiden, laatua niiden ensimmäisessä vastaanottopisteessä. Näitä ns. ensisaapumispaikkoja ovat esimerkiksi varastot, lihalaitokset, myymälät tai ravintolat.

Maahantuontiyritysten ilmoitusten mukaan yhteisömaista tuotiin Suomeen Helsingin en-sisaapumispaikkojen kautta näitä elintarvikkeita lähes 8 000 erää eli noin seitsemän miljoonaa kiloa. Eristä oli runsas kaksi miljoonaa kiloa lihaa, yli puolimiljoonaa kiloa raakalihavalmisteita, vajaa puolimiljoonaa kiloa lihavalmisteita, yli 850 000 kiloa maitovalmisteita ja runsas kolme miljoonaa kiloa kalastustuotteita.



Helsingin elintarvikevalvontaviranomaiset tarkastivat 66 erän määräystenmukaisuutta ja ottivat näytteitä mikrobiologisiin tutkimuksiin 57 erästä. Kolmessa siipikarjanlihan maahantuontierässä, yhteensä lähes 30 000 kiloa, todettiin terveydelle vaarallisia salmonellabakteereita. Erät hylättiin ja poistettiin markkinoilta. Lisäksi kaksi erää hylättiin, koska niillä ei ollut lainsäädännön vaatimaa tuontilupaa ja yksi erä hylättiin vanhentumisen vuoksi.

Kertomusvuonna julkaistiin tutkimukset savukalan laadusta torimyyntissä sekä eineskeittiöiden omavalvonnan toimivuudesta lämpötilojen ja puhtauden osalta. Tutkimusten tulokset otettiin huomioon valvonnassa ja niitä hyödynnetään tarkastusten ja näytteenoton suuntaamisessa.

Vuoden 2006 aikana ympäristökeskus osallistui Elintarviketurvallisuusviraston (Eviran) projektiin, jossa selvitettiin helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä ATP-kuljetuksia.

Hallinnollisia pakkotoimia, kuten elintarvikkeita koskevia kieltopäätöksiä tai elintarvikehuoneistoa koskevia määräyksiä tai uhkasakkoja, annettiin 17. Elintarvikkeita koskevia kieltopäätöksiä tehtiin maahantuontierät mukaan lukien kymmenen. Kieltopäätökset koskivat useimmiten puutteellisesti merkittyjä tai vanhentuneita elintarvikkeita. Kielletyt elintarvikkeet poistettiin markkinoilta ja määrättiin hävitettäväksi.

Elintarvikehuoneistojen ja tuotantolaitosten tiloja ja toiminnan hygieniää koskevia määräyksiä annettiin seitsemän. Kahden ravintolan toiminta kiellettiin väliaikaisesti ja yhden tuotantolaitoksen toimintaa rajoitettiin puutteellisen hygienian ja siitä aiheutuvan terveysvaaran vuoksi. Yksi ilmoitus elintarvikkeiden harhaanjohtavista merkinnöistä annettiin esitutkintaviranomaisille.

Elintarvikevalvontaan liittyviä valituksia käsiteltiin lähes 600. Näistä 32 oli ruokamyrkytys-epidemiaepäilyjä ja 161 yksittäisiä ruokamyrkytys-epäilyjä. Elintarvikkeiden säilytysolosuhteita koskevia valituksia käsiteltiin lähes 100 ja yleiseen hygieniaan liittyviä valituksia runsas 50.

Hygieni- ja elintarvikelaki sekä terveydensuojelulain elintarvikevalvontaa koskevat osat yhdistettiin 1.3. uudeksi yhteiseksi elintarvikelaiksi. Elintarvikehuoneistojen säännöllinen valvonta tuli sen myötä maksulliseksi. Uuden lain myötä myös elintarvikehuoneistojen hyväksymismenettely muuttui siten, ettei toimintaa saa aloittaa ennen huoneiston hyväksymistä.

Elintarvikelain ohella maa- ja metsätalousministeriö antoi asetukset elintarvikevalvonnasta, alkutuotannon valvonnasta, ensisaapumisvalvonnasta sekä eläinperäisten elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta. Lainsäädännön muutosten myötä ympäristökeskuksessa valmisteltiin tarkastuslomakkeita eri elintarvikevalvontakohteille ja uusittiin elintarvikevalvontaa koskevia ohjeistuksia. Elintarvikelain mukainen kunnan valvontasuunnitelma hyväksyttiin huhtikuussa ja uusi taksa tuli voimaan kesäkuussa 2006, jonka myötä aloitettiin maksulliset valvontatarkastukset.

Ympäristökeskus antoi lausunnot seuraavista lainsäädäntöhankeista tai ohjeista: valtioneuvoston asetus elintarvikevalvonnasta, kauppa- ja teollisuusministeriön ruokaperuna-asetus, Eviran ensisaapumisvalvontaohje ja Eviran valtakunnallinen elintarvikevalvontaohjelma.

Lisäksi ympäristökeskus valvoi tupakkalain noudattamista ravitsemisliikkeissä muiden tarkastusten yhteydessä.

Kuluttajaneuvonta

Kuluttajaneuvontapalvelujen kysyntä oli edelleen hyvin vilkasta. Toimintaa luonnehtivat asiaruuhkat, kiire ja kuluttajaneuvontaan työstettäväksi jääneiden tapausten monimutkaisuus.

Kuluttajaneuvonnan tehtävänä on neuvoa ja opastaa kuluttajia tavaroiden, palveluiden ja asuntojen kauppaa koskevissa kysymyksissä sekä selvittää ja sovitella niihin liittyviä kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiä ristiriitatilanteita. Toiminnan tavoitteena on parantaa kuluttajan asemaa ja edistää kuluttajan oikeuksien toteutumista antamalla tietoja ja auttamalla kuluttajansuojakysymyksissä.

Valituksia ja tiedusteluja vastaanotettiin yhteensä 5 662. Luku on edellisvuotta hieman pienempi, koska aikaa vievät ja monimutkaiset lisääntyivät. Valituksia yhteydenotoista oli 75 prosenttia. Kuluttajaneuvojan apua tarvittiin noin 1 200 valituksessa. Tämä tarkoitti toimintaohjeiden antamista, neuvotteluyhteydenottoja ja kirjelmiä elinkeinonharjoittajille, yhteydenottoja viranomaisiin, avustamista asiakirjojen laadinnassa ja ohjaamista oikeaan oikeussuojaelimeen, mikäli asia ei kuluttajaneuvonnan keinoin selviä.

Selvittely- ja sovitteluyhteydenottojen määrä väheni jonkin verran edellisvuodesta, koska asiakkaita kannustettiin toimimaan mahdollisimman oma-aloitteisesti ja toisaalta ns. "toivottomien tapauksien" selvittelyä pyrittiin karsimaan. Kuluttajavalituslautakuntaan tai kuluttajavirastoon ohjattiin vain vajaa neljä prosenttia valituksista. Muille viranomaisille ja neuvontajärjestöille ohjattiin vajaa 10 prosenttia tapauksista.



Eniten yhteydenottoja (yli 1 100) tuli edellisvuosien tapaan asuntoasioista, kuten asuntojen virheistä, asuntojen kaupasta ja välityksestä, remonteista sekä huoneenvuokrakysymyksistä. Usein oli kyse asuntojen kosteusvaurioista ja remontin virheistä tai viivästymisestä sekä niihin liittyvistä korvauskiistoista.

Monissa asuntotapauksissa pystyttiin ehkäisemään ristiriitatilanne ja edistämään sopuratkaisua selventämällä vastuukysymyksiä ja kertomalla korvauserusteista ja -käytännöistä. Toisaalta monissa asunnon remonttia koskevissa tapauksissa tarvittiin yhteisymmärryksen edistämiseksi useita kuluttajaneuvojan yhteydenottoja osapuoliin. Osa tapauksista oli kuluttajaneuvonnan avun ulottumattomissa epäselvien suullisten sopimusten takia tai siksi, ettei kuluttajan vastapuolta tavoitettu.

Autokauppaa ja autonkorjausta koskevia tapauksia oli toiseksi eniten. Autokaupoissa eri-mielisyyttä aiheuttavat tavaravirheet ja ongelmat tiedonkulussa.

Kolmantena ryhmänä olivat kodinkoneet ja -laitteita sekä niiden korjaus. Ryhmään kuuluu perinteisten kodinkoneiden lisäksi viihde-elektronikka, tietokoneet sekä niiden huolto ja korjaus.

Runsaasti yhteydenottoja aiheuttivat myös puhelimet, puhelinliittymät, -operaattorit ja -laskutus. Uutena asiana vuonna 2006 tuli esille puhelinliittymän ja puhelimen kytkemiseen samaan sopimukseen. Kuluttajaneuvontaan tulneiden yhteydenottojen perusteella tämä ei ole kuluttajien kannalta ongelmatonta. Myös huonekaluihin ja sisustukseen liittyviä yhteydenottoja oli paljon.

Useimmiten yhteydenotoissa oli kyse tavaravirheestä, viivästymisistä tai muista sopimukseen liittyvistä erimielisyyksistä. Valtaosa valitusasioista päättyi sopuun tietojen ja toimintaohjeiden antamisella tai kuluttajaneuvojan tekemän selvittelyn ja sovittelun avulla. Näin vähennettiin tarvetta asioida oikeussuojaelimissä ja saatiin asiat päättämään ilman pitkiä prosesseja ja niihin tarvittavaa aikaa.

Yleistä kuluttajavalistusta toteutettiin etupäässä yhteistyössä tiedostusvälineiden kanssa antamalla haastatteluja. Joitakin luentoja myös pidettiin. Kuluttajaneuvonnan Internet-sivuilla oli runsaasti kävijöitä.

Kuluttajaneuvontapalvelujen kysyntä on jatkuvasti suurempaa kuin tarjonta. Kulutuksen monimutkaistuva maailma lisää kuluttajien tietojen ja avun tarvetta. Kuluttajaviranomaisten Internetissä antama tieto helpottaa selvien ja yksinkertaisten kiistojen oma-aloitteista ratkaisua. Vaikeimmat tapaukset jäävät kuluttajaneuvonnan ja muiden kuluttajaviranomaisten selvitettäväksi. Resurssit ovat kaukana suosituksista ja resursseja tarvittaisiin selkeästi lisää, jotta voimavaroja voitaisiin lisätä henkilökohtaiseen neuvontaan ja kuluttajien avustamiseen. Yleisen kuluttajavalistuksenkin keinoin autettaisiin kuluttajia, mutta siihen pitäisi voida panostaa enemmän.

Terveydensuojelunvalvontaan kuului pääasiassa terveydensuojelulain 13 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyn, talousveden ja uimavesien laadun valvonnan sekä valitusten hoitamisen.

Terveydensuojelulain 13 §:n mukaisia huoneistoja ovat ns. hygieniahuoneistot, joista parturi-, kampaamo- ja kauneushoitola huoneistoja hyväksyttiin 37. Huoneistojen haltijanvaihdoksia oli seitsemän. Solarium-, tatuointi- ja lävistysliikkeitä hyväksyttiin viisi. Uusia kuntosaleja hyväksyttiin samoin viisi. Lisäksi tarkastettiin mm. yksityistä terveydenhuoltoa harjoittavien toiminnanharjoittajien tilat, joista toimitettiin lausunnot Etelä-Suomen lääninhallitukseen.

Terveydensuojeluun liittyviä valituksia käsiteltiin 467. Hajuvalitukset (68 kpl) liittyivät mm. ravitsemisliikkeistä asuntoihin tulevaan hajuun ja tupakansavuun. Ravintolamelua sekä ilmanvaihdosta ja kylmälaitteista johtuvaa melua koskevia valituksia käsiteltiin 67. Jätehuoltoon ja roskaantumiseen liittyviä valituksia käsiteltiin 139 sekä rottavalituksia 106.

Ympäristökeskus valvoi Helsingin Veden helsinkiläisille toimittamaa talousvettä sosiaali- ja terveysministeriön talousvesiasetuksen mukaisesti. Helsingin Veden valmistama talousvesi täytti hyvälle talousvedelle asetetut mikrobiologiset ja kemialliset laatuvaatimukset.

Ympäristökeskus otti Helsingin Veden valvontatutkimusohjelmassa 2004-2008 hyväksytyn vuosittaisen vähimmäisnäyttemäärän (445) lisäksi 14 tutkimustuloksen varmentavaa uusintanäytettä. Vuosittainen vähimmäisnäyttemäärä perustuu Helsingin Veden Helsinkiin keskimäärin toimittamaan 147 000 m³/d vesimäärään vuorokaudessa. Määritykset koskevat veden mikrobiologisia ja kemiallisia laatuvaatimuksia ja -suosituksia.

Uimaveden laatua valvottiin 27 yleisellä uimarannalla, joista neljä on Vantaanjoen ja muut merenrantojen uimarantoja. Uimarannoista 15 luokitellaan EU-uimarannoiksi eli niiden päivittäinen kävijämäärä on yli sata henkilöä. Liikuntaviraston uimavalvojia oli 14 rannalla.



Uimaveden mikrobiologinen laatu osoittautui hyväksi kaikilla EU-uimarannoilla, kun otetaan huomioon korvaavat uusintanäytteet. Uimaveden laatu todettiin kertaluontoisesti huonoksi vain yhdellä näytteenotokerralla neljällä uimarannalla. Uusintanäytteet olivat kuitenkin mikrobiologiselta laadultaan hyviä. Vähäsateinen kesä on vähensi valumia vesistöön ja uimaveden laatu oli uimakaudella 2006 parempi kuin parina edellisenä vuotena. Edellisinä vuosina runsaiden sateiden aiheuttamat valumat olivat huonontaneet veden laatua etenkin Pikkukosken ja Malmin uimarannoilla Vantaanjoessa.

Uimarantavesinäytteitä otettiin EU-uimarantojen lisäksi 12 muulta uimarannalta. Kaikilla näillä uimarannoilla uimaveden mikrobiologinen laatu osoittautui hyväksi, kun otettiin huomioon korvaavat uusintanäytteet.

Sinilevien esiintymistä seurattiin jokaisella näytteenotokerralla. Myös liikuntaviraston uimarantojen valvojat seurasivat uimarantojen sinilevätilannetta. Ensimmäiset sinilevähavainnot tehtiin kesäkuun loppupuolella Munkkiniemen uimarannalla. Heinäkuussa sinilevää esiintyi Munkkiniemen uimarannan lisäksi myös viidellä uimarannalla ja yhdessä uimalassa. Elokuussa sinilevää todettiin lähes kaikilla merenrantojen uimarannoilla. Mikäli uima-rantavedessä todettiin sinilevää, uimarannan ilmoitustaululle laitettiin tieto asiasta ja viestimille lähetettiin tiedote. Sinilevien massaesiintymisiä ei todettu yhdelläkään rannalla.

Uimarantavesien laadusta ja sinilevätilanteesta tiedotettiin ympäristökeskuksen Internet-sivuilla sekä toimitettiin

vähintään kerran viikossa tiedote viestimille. Uimarantojen ilmoitus-tauluilla tiedotettiin edellisen uimakauden valvontatutkimustuloksista ja uusimmista uima-rantavesien tutkimustuloksista.

Ympäristökeskus valvoi myös yleisten uimahallien ja maauimaloiden vedenlaatua. Säännöllisen valvonnan ja näytteenoton piirissä oli 15 uimahallia ja kaksi maauimalaa. Uimahalleissa ja maauimaloissa on laadittu säännöllistä valvontaa varten laitoskohtainen valvonta-tutkimusohjelma. Ohjelmaan on sisällytetty asetuksen mukainen näytteenotto. Näytteenottotiheys määräytyy uimahallin vuosittaisen kävijämäärän mukaan. Helsingin yleisissä uimahalleissa allasvesien mikrobiologinen, fysikaalinen ja kemiallinen laatu oli yleensä hyvä.

Tuoteturvallisuus

Kuntosalien turvallisuustarkastuksia jatkettiin. Kaikkiaan tarkastettiin 32 kuntosalia. Uimahallien ja -altaiden turvallisuustarkastuksien jälkitarkastukset saatettiin loppuun ja tarkastuksia tehtiin 31. Helsingin kolmen Karting-keskuksen turvallisuus ja kolmen kiipeilykeskuksen kiipeilyseinät tarkastettiin.

Päiväkotien ja koulujen piha-alueiden turvallisuuden tarkastuksia jatkettiin ilmoitusten ja valitusten yhteydessä. Uimarantojen hygieniatarkastusten yhteydessä tarkastettiin keväällä kaikkien yleisten uimarantojen (27) pelastusvälineet ja selvitettiin rantojen turvallisuus.

Kuluttajapalveluihin liittyviä tarkastuksia tehtiin vuoden aikana yhteensä 132 ja ne liittyivät mm. leikkikenttien ja kuntosalien turvallisuuteen. Kulutustavaroihin liittyviä tarkastuksia tehtiin kolme. Kulutustavaratarkastukset tehtiin Etelä-Suomen lääninhallituksen Kynttilä-tuotteiden turvallisuus - valvontaprojektissa, jossa käytiin läpi Helsingissä toimivat kynttilän valmistajat. Lisäksi tarkastettiin valitusten perusteella mm. leikkikenttävälineitä sekä erilaisia tavaroita. Valituksia tuli mm. huonekalujen ja cd-koteloitten hajusta. Kaikki kuluttajilta tulleet valitukset hoidettiin.



Tuoteturvallisuustarkastuksista aloitettiin periä maksu niitä koskevan taksan tultua voimaan kesäkuussa 2006. Tuoteturvallisuusvalvontaan liittyvä toimivalta määräysten antamisessa ja väliaikaisten kieltojen päättämisessä delegoitiin ympäristölautakunnalta ympäristöterveyspäällikölle ja -valvontapäällikölle. Tuoteturvallisuusvalvonnan henkilöstövoimavarat kasvoivat, kun ensimmäinen pääasiassa tuoteturvallisuusvalvontaa tekevä terveystarkastaja nimitettiin virkaan.

Tupakkavalvonta

Tupakkavalvontaa hoidettiin pääasiassa elintarvikevalvonnan tarkastusten yhteydessä ja tulleiden asiakasvalitusten perusteella. Lisäksi osallistuttiin valtakunnalliseen ravintolavalvontakampanjaan. Suurin osa kampanjan tarkastuksista tehtiin ilta- ja yöaikaan. Lisäksi koulutauduttiin vuonna 2007 voimaan tulevia tupakkasäädösten muutoksia varten (tupakointikopit, siirtymäaikojen myöntäminen).

Lääkelain muutoksen myötä käsiteltiin 401 nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntihakemusta.

Eläinten hyvinvoinnin valvonta

Kertomusvuonna tehtiin kaikkiaan 206 (edellisvuonna 244) eläinsuojelutarkastusta. Suurin osa eli noin 74 % näistä tehtiin eläinsuojelueläinlääkärille tehtyjen ilmoitusten perusteella. Havainnot koskivat puutteita yksityisten eläintenomistajien eläintenpidossa. Lemmikkieläintarkastuksissa kohteista oli koiria 66 %, kissoja 23 % ja muita (kanit,

jiirsijät, matelijat, häkkilinnut yms.) 11 %. Osassa kohteista oli useita eläinlajeja.

Lisäksi tarkastettiin jatkuvan valvonnan alaisia kohteita, kuten eläinkaupat, tallit, navetat, eläinnäyttelyt ja –kilpailut ja muut kaupallisen eläintenpidon kohteet (26 % kaikista kohteista). Näistä tärkeimmät valvontakohteet olivat eläinkaupat ja eläinnäyttelyt. Eläinkauppojen tarkastusten painopistettä on viime vuosina muutettu jatkuvampaan tarkkailuun pelkkien vuositarkastusten sijaan, ja tämä on osoittautunut toimivaksi käytännöksi. Eläinkauppoihin tehtiin kertomusvuoden aikana 33 tarkastuskäyntiä. Niiden yhteydessä annettiin määräyksiä lähinnä lintujen tai kaniin häkkien koosta tai häkkien epäsiisteydestä. Eläintapahtumia tarkastettiin 10, eikä niissä ei havaittu vakavia epäkohtia. Hevosia ja tuotantoeläimiä koskevia käyntejä oli 20.

Yhteiskunnalliset ongelmat heijastuivat myös eläinsuojeluun. Eläinsuojelutoimenpiteitä vaativien tapausten osuus (noin 65 % kaikista tarkastuksista) oli edellisvuosien tapaan hyvin suuri. Toimenpiteistä 13 % oli eläinsuojelulain 40 §:n mukaisia neuvoja ja ohjeita, 38 % eläinsuojelulain 42 §:n mukaisia määräyksiä epäkohtien korjaamiseksi ja noin 50 % oli eläinsuojelulain 44 §:n mukaisia kiireellisiä toimenpiteitä eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi eli tilapäisiä tai pysyviä huostaanottoja.

Yleisimmät syyt määräyksen antamiseen olivat eläinten puutteellinen perushoito (ruokinta, liikunnansaanti, eläinlääkärin antama hoito sairaille, pitopaikan puhtaus, kehonhoito ja turvallisuuden laiminlyönti). Huostaanottoluvut olivat kertomusvuonna edelleen korkeat. Huostaanottoihin johtivat eläinten hylkäämiset, liian sairaan tai huonokuntoisen eläimen pito tai kyvyttömyys huolehtia eläimen ja sen pitopaikan päivittäisestä hoidosta. Näistä etenkin hylkäämisten korkea määrä lisäsi kiireellisten toimenpiteiden runsautta. Lisääntyneeseen pentujen maahantuontiin Virosta ja Venäjältä liittyi myös lieveilmiöinä eläinsuojeluongelmia.

Eri alojen viranomaisyhteistyö jatkui vilkkaana. Sosiaali- ja mielenterveysviranomaiset ottivat aktiivisesti yhteyttä eläinsuojelueläinlääkäriin, ja monia tapauksia ratkottiin eri tahojen yhteistyönä. Poliisin kanssa virka-apua annettiin puolin ja toisin. Poliisi oli mukana joillain tarkastuksilla ja eläinsuojelueläinlääkäri puolestaan hoiti loppuun poliisin vireille panemia tapauksia. Vakavimpia tapauksia hoidettiin myös yhteistyönä läänineläinlääkärin kanssa.

Eläinlääkintähuoltolain edellyttämät helsinkiläisten eläinlääkintäpalvelut ostettiin edellisvuosien tapaan Yliopistolliselta eläinsairaalaalta. Sairaala muutti kesällä uusiin tiloihin Viikkiin. Yliopistollinen eläinsairaala huolehti helsinkiläisiä löytöeläimistä 10.10.2006 asti, jolloin Viikin koetilan alueella avattiin pääkaupunkiseudun uusi Löytöeläintalo.



Kuva: Hilka Hytönen

Uusi Löytöeläintalo toteutettiin Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien ja Helsingin yliopiston yhteistyönä ja toimintaa pyörittämään valittiin tarjouskilpailun perusteella kuhmolainen yritys Kiantimes. Talo huolehtii Helsingissä, Espoossa ja Kauniaisissa tavattujen tai talteenotettujen löytöeläinten vastaanottamisesta ja hoidosta sekä etsii myös uusia koteja hylätyille eläimille. Uudessa talossa on tilaa noin sadalle eläimelle ja kaikkiaan 300 neliötä.

Löytöeläintalon toiminta lähti vilkkaasti käyntiin ja hoitoa annettiin syksyn aikana jo 267 irrallaan tavatulle tai huostaanotetulle eläimelle. Eläinsuojelueläinlääkäri osallistui eläinsuojelullisten tai sosiaalisten syiden takia tuotujen eläinten tilanteen selvittämiseen ja jatkohoidosta päättämiseen yhteistyössä eläinsairaalan ja Löytöeläintalon henkilökunnan ja poliisin kanssa. Helsingin eläinsuojeluyhdistys (HESY) antoi apua etenkin tarjoamalla uudelleensijoitusta tarvitsevien eläinten jatkohoittoa.

Eläintautien valvonta

Alkuvuonna ympäristökeskus varautui lintuinfluenssan mahdolliseen esiintymiseen luonnonvaraisissa linnuissa yhteistyössä muiden hallintokuntien, kuten pelastuslaitoksen ja rakennusviraston kanssa.



Tietoa ja ohjeita lintuinfluenssasta annettiin niin tiedotusvälineille kuin kuntalaisillekin. Ympäristökeskuksen eläinlääkärit osallistuivat aktiivisesti maa- ja metsätalousministeriön ja lääninhallituksen järjestämiin valmiuskoulutuksiin. Lintuinfluenssaa ei todettu Suomesta vuonna 2006, mutta lähimmät tautitapaukset löytyivät Ruotsista.

Ympäristökeskuksen eläinlääkärit tekivät 26 eläinten vientitarkastusta ja viisi lintujen tuontilupiin liittyvää tarkastusta. Kaksi Virosta peräisin olevaa koiraa määrättiin palautettavaksi puutteellisten asiakirjojen ja rokotusten vuoksi.

Tulevaisuuden toimintalinjat

Ympäristöterveysvalvonta palvelee kuntalaisia suuntaamalla resurssinsa erityisesti elintarvikevalvontaan. Valvonta tulee edelleenkin painottumaan elintarvikealan toimijoiden omavalvonnan edistämiseen. Erityisesti helposti pilaantuvien elintarvikkeiden valmistusta, käsittelyä, kuljetusta, kaupanpitoa, tarjoilua ja säilytystä valvotaan jatkuvasti sekä erillisinä projekteina. Tavoitteena ovat turvalliset elintarvikkeet ja kuluttajan terveydensuojelu.

Ympäristökeskus laatii vuonna 2007 saatujen kokemusten perusteella toiset kunnalliset valvontasuunnitelmat elintarvike- ja tuoteturvallisuusvalvontaan sekä tupakkalain- ja terveydensuojelulain valvontaan. Suunnitelmissa otetaan huomioon vuonna 2007 käyttöön otettujen tarkastuskertomusten analyysin perusteella mahdollisesti tarkempi kohteiden riskiluokitus. Tarkastuslomakkeet päivitetään tarvittaessa. Lakisääteiset vaatimukset tarkastuksia varten kiristyvät huomattavasti vuoden 2007 aikana, mikä merkitsee tarkastusten vähenemistä.

Talousveden ja uimaveden terveydellisen laadun valvonta sekä muusta yleisestä terveysvalvonnasta huolehtiminen yleisillä alueilla sekä uimaloissa ja uimarannoilla kuuluvat edelleen painopisteisiimme. Uuden uimarantavesidirektiivin voimaantuloon varaudutaan.

Tuoteturvallisuusvalvonnan laajentamista harkitaan saatujen kokemusten perusteella. Valvontaan voidaan käyttää vuonna 2007 aikaisempaa enemmän henkilövoimavaroja, kuitenkin vain yhden henkilötyövuoden verran. Sama mitoitus on tupakkalain valvonnassa. Tuoteturvallisuusvalvonnassa keskitytään edelleen palvelujen turvallisuuden valvontaan.

Elintarvikkeiden ensisaapumisaikavälivalvonta valtiollistetaan vuoden 2008 alusta. Tällöin Elintarviketurvallisuusvirasto ostaa nämä palvelut kunnilta. Ensisaapumisaikavälivalvontaan kohdistettavia resursseja joudutaan tällöin lisäämään.

Ympäristöterveyden ja ympäristövalvonnan tietojärjestelmä tullaan uusimaan viimeistään vuonna 2008 nykyisen käytyä vanhaksi ja päivitysongelmien vuoksi. Samalla varmistetaan, että järjestelmä tulee toimimaan ongelmitta uuden laboratoriojärjestelmän kanssa. Uusi pääkaupunkiseudun ympäristö- ja elintarvikelaboratorio aloittaa vuoden 2008 alussa toimintansa itsenäisenä kunnallisena liikelaitoksena ja siihen liitetään Vantaan ympäristölaboratorio.

Löytöeläinten hoitoa kehitetään vuoden 2007 kokemusten pohjalta. Vuosi 2007 on ensimmäinen kokonainen vuosi, jolloin löytöeläinpalvelut ostetaan yksityiseltä yritykseltä. Yhteistyötä niin Helsingin Yliopiston eläinsairaalan kuin vapaaehtoiseläinsuojelujärjestöjen kanssa jatketaan.


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Ympäristövalvonta

Ympäristövalvontayksikkö vastaa teollisuus-, maaperä- ja asuin ympäristövalvonnasta sekä siihen liittyvästä neuvonnasta ja lupa- ja ilmoitusmenettelystä.



Ympäristövalvontapäällikkö
Pertti Forss

- | | |
|-------------------------------|--|
| ➤ Ympäristöluvut ja lausunnot | ➤ Kemikaalivalvonta |
| ➤ Ilmansuojelu | ➤ Pilaantunut maaperä |
| ➤ Meluntorjunta | ➤ Asunnot |
| ➤ Jätehuollon valvonta | ➤ Päivähoitotilat, koulut, lastenkodit ja vanhainkodit |
| ➤ Vesiensuojelu | ➤ Toiminnan suuntaviivat tulevaisuudessa |

Ympäristövalvonnan keskeisimmät tulostavoitteet olivat:

- tieto teollisuuden ympäristövaikutuksista ja ympäristöhaittojen vähentäminen
- asuntojen, päivähoitotilojen, koulujen ja vanhainkotien terveyshaittojen selvittäminen ja tarvittavien korjausten aikaansaaminen
- pilaantuneiden maa-alueiden tutkimusten ja kunnostusten valvonta
- lupien, ilmoitusten ja toimenpidepyyntöjen asiantunteva ja joutuisa käsittely

Ympäristöluvut ja lausunnot

Ympäristölautakunta käsitteli 19 ympäristölupahakemusta ja antoi lisäksi 25 lausuntoa Länsi-Suomen ympäristölupavirastolle tai Uudenmaan ympäristökeskukselle. Ympäristöluvut koskivat pääasiassa polttoaineen jakelua ja jätehuoltoa. Yhdessä luparatkaisussa ei myönnetty lupaa polttoaineen jakeluaseman muutokselle. Lausunnoista 11 koski ympäristölupa-asiaa. Vaasan hallinto-oikeudelle annettiin yksi lausunto. Ympäristölupahakemusten käsittelyajoinne asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Kaikki lausunnot annettiin sovittuun määräaikaan mennessä.

Ympäristölupamenettelyä kehitettiin edelleen pääkaupunkiseudun ympäristökeskusten yhteistyönä. Aiheesta pidettiin syyskuussa seminaari Helsingissä.

Ilmansuojelu

Toimintavuonna 2006 annettiin Salmisaaren voimalaitosta, Kellosaaren kaasuturbiinilaitosta sekä kuutta huippu- ja varalämpölaitosta koskevat lausunnot lupaviranomaisina toimiville Länsi-Suomen ympäristölupavirastolle ja Uudenmaan ympäristökeskukselle sekä kaupunginhallitukselle. Ilmansuojelun kannalta merkittävin ympäristöluparatkaisu oli HUS:n Meilahden voimalaitoksen

ympäristölupapäätös, jossa annetuin määräyksiin raskas polttoöljy poistuu kokonaan laitoksen polttoainevalikoimasta seuraavien kahden vuoden kuluessa ja se korvautuu maakaasulla. Toinen merkittävä luparatkaisu oli Malmin krematorion ympäristölupa, jossa keskeisenä oli elohopeapäästöjen rajoittaminen.



Salmisaaren voimalaitoksen ympäristölupahakemuksesta annettiin kertomusvuonna lausunto. (Kuva: Jukka Puttonen)

Meluntorjunta

Tilapäistä erityisen häiritsevää melua aiheuttavia toimintoja koskevista ympäristönsuojelulain mukaisista ilmoituksista tehtiin 181 päätöstä. Päätöksiä tehtiin 16 % vähemmän kuin vuonna 2005. Ilmoituksista 2/3 koski rakentamista, kuten louhintaa, paalutusta ja murskaustyötä. Merkittävimmät rakennuskohteet meluntorjunnan kannalta olivat Hakamäentien rakennusurakka, keskustan maanalaiset louhintatyöt sekä Helsingin musiikkitalon patoseinän ja Vuosaaren sataman rakennustyöt.

Erilaisista tapahtumista tehtiin 113 ilmoitusta. Myöhäiseen iltaan kestävien lähellä asuinrakennuksia järjestettävien konserttien haittoja vähennettiin yhteistyössä järjestäjien kanssa ja tarvittaessa rajoittamalla äänitasoja ja konserttien päättymisaikaa. Konserttien aiheuttamaa meluhaittaa valvottiin melumittauksilla. Merkittävimpiä melua aiheuttavia tapahtumia olivat F1-näytösajo Helsingin ydinkeskustassa sekä Lordin euroviisukonsertti Kauppatorilla.

Ympäristönsuojelumääräyksiin lisättiin katusoittoa koskeva määräys (26 §). Siinä kielletään sähköinen äänen vahvistaminen katusoitossa ulkoista virtalähdettä käyttäen. Samalla ulkoilmakonserttien aiheuttaman yhden kappaleen keskiäänitason ylärajaa melulle altistuvien kohteiden luona nostettiin 65 dB:stä 70 dB:iin.



Myös muualla kuin kantakaupungissa järjestettiin melua aiheuttavia tapahtumia. Kuva Sitratorilta Kannelmäestä. (Kuva: Tanja Rajamäki)

Jätehuollon valvonta

Jätehuollon valvonta kohdistui yritysten, kuten autokorjaamoiden ja puusepänteollisuuden, jätehuollon epäkohtien korjaamiseen sekä rakennus- ja purkujätehuollon valvontaan. Kiinteistöille tiedotettiin käytössä olevia ja käytöstä poistettuja öljysäiliöitä koskevista vaatimuksista. Lisäksi käsiteltiin hakemuksia käytöstä poistettujen öljysäiliöiden jättämisestä maaperään.

Uudenmaan ympäristökeskukselle tehtiin yhteensä 115 ilmoitusta helsinkiläisen pienvene-sataman merkitsemiseksi ympäristönsuojelun tietojärjestelmään sekä toimitettiin sataman jätehuoltosuunnitelma. Näistä 55 merkittävintä satamaa on merkitty ympäristönsuojelun VAHTI-tietojärjestelmään. Pienvenesatamien jätehuollon valvonta on tämän jälkeen siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäväksi.



Venesatamien jätehuollon järjestämisessä on joskus toivomisen varaa. (Kuva: Jukka Puttonen)



Vesiensuojelu

Vesiensuojelussa keskeistä oli vesistörakentamista koskevista hakemuksista ja valituksista annetut lausunnot. Ympäristölautakunta antoi lausunnon viidestä hakemusasiasista ja käsitteli 11 päätösasiaa. Tärkein yksittäinen asia oli edelleen Vuosaaressa havaitun tributyyliinää (TBT) sisältävän pohjalietteen ruoppaus ja käsittely.

Muita keskeisiä vesiensuojelutehtäviä olivat vesihuoltolain mukaisten vapautushakemusten käsittely, lausunnot viemäriverkostojen ulkopuolella olevien kiinteistöjen jätevesien käsittelystä sekä valitusten perusteella tehty vesistöihin tai jätevesiin liittyvät tarkastukset. Lisäksi tärkeillä pohjavesialueilla seurattiin useissa kohteissa rakentamisen vaikutusta pohjaveteen.



Kemikaalivalvonta

Ympäristökeskus osallistui Etelä-Suomen lääninhallituksen ja Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen markkinavalvontahankkeeseen. Tässä kuntaprojektissa tarkastettiin kymmenen kemikaaleja markkinoille luovuttavaa toiminnanharjoittajaa eli kemikaalien valmistajaa tai maahantuojaa. Markkinavalvontahankkeen tulokset raportoitiin Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle.

Markkinavalvontahankkeen lisäksi ympäristökeskus tarkasti seitsemän kemikaalien valmistuksesta tai maahantuonnista vastaavaa toiminnanharjoittajaa. Tällöin tarkastettiin muun muassa kemikaalien luokitus, päälyysmerkinnät, pakkaus- ja käyttöturvallisuustiedote sekä kemikaalitietojen toimittaminen kemikaalirekisteriin.

Ympäristökeskus antoi pelastuslaitokselle asiantuntija-apua kemikaalionnettomuuksissa ja vaaratilanteissa.

Pilaantunut maaperä

Selvitysten mukaan Helsingissä on noin 600 aluetta, joiden arvioidaan olevan mahdollisesti saastuneita, mutta joilla ei ole välitöntä tutkimus- tai puhdistustarvetta. Vuosittain noin sadan kohteen maaperää tutkitaan tai kunnostetaan tai näitä toimia suunnitellaan.



Öljyn pilaama teollisuustontti. (Kuva: Sini-Pilvi Saarnio)

Tutkimus- ja kunnostusalueille sekä käsittelypaikoille tehtiin 444 tarkastuskäyntiä. Myllypuron entisen kaatopaikan kunnostus jatkui alkuvuonna. Loputkin eristysalueen ulkopuolisilta alueilta kaivetuista jätteistä ja pilaantuneista maista läjitettiin alueelle suunniteltuun kartiomäkeen, jolle rakennetaan myöhemmin virkistysalue. Vuosaaren uusien satama- ja työpaikka-alueiden kunnostus jatkui. Viikinmäen entisen ampumarata-alueen puhdistaminen asuinkäyttöön alkoi. Pasilan konepaja-alueen asuinkäyttöön tulevan lounaisosan, Hakamäentien perusparannusalueen ja Musiikkitalon tontin maaperän kunnostustyöt alkoivat.



*Syanidin pilaaman maaperän puhdistustyömaa.
(Kuva: Eija-Leena Ranta)*

Ympäristökeskus teki 18 maaperän puhdistamispäätöstä pilaantuneen maan kunnostamiseen vaadittavista ilmoituksista. Maaperän puhdistamista koskevia ympäristölupahakemuksia ei tullut vireille.

Maaperää kunnostettiin yhteensä 39 kohteessa. Kymmenessä kunnostuskohteessa alueet puhdistettiin asuinkäyttöön ja 19 teollisuus- tai toimistokäyttöön. Kymmenen katu- tai yleisen alueen maaperä puhdistettiin. Vuoden 2006 mittavimmat puhdistustyöt olivat kahden teollisuustontin kunnostaminen asuinkäyttöön Malmilla ja Vuosaaren sataman alueen kunnostaminen.

Yleisimmin alueet puhdistettiin kaivamalla likaiset maat muualle asianmukaisesti käsiteltäväksi. Käsittelyyn tai loppusijoitukseen siirrettiin yhteensä yli 280 000 tonnia pilaantunutta maata. Arabianrannan pohjoisosan ja Toukorannan kaava-alueilla myös eristettiin metallien ja öljyn pilaamia maita 0,5-1 metrin paksuisen eristekerroksen ja osin paalulaatan alle kortteli-, katu- ja puistoalueilla. Myös osalla Eiranrannan asuinalueen kunnostuksessa menetelmänä käytettiin eristämistä. Bussivarikon tontin puhdistusta jatkettiin huokoskaasutekniikalla.

Rakennusvirasto käsitteli tai varastoi edelleen viidellä pilaantuneen maan käsittelyalueella öljyisiä tai raskasmetallien pilaamia maita. Viikissä kompostoituihin pääasiassa öljyn pilaamia maita yhteensä noin 13 000 m³. Kyläsaareissa käsiteltiin lähinnä Arabianrannan työmaan massoja yhteensä noin 47 000 m³. Lisäksi Kyläsaarenkatu 8:n kuivatusaltaiden kautta kulki noin 2 300 m³ lumenkaadon ruoppauksissa kerättyä hiekkajätettä. Vuosaaren pilaantuneen maan käsittelyalueelle kiinteytettiin Vuosaaren ja Kyläsaaren välivarastokentille varastoituja metallien voimakkaasti pilaamia maita yhteensä noin 7 500 m³.

Lievästi pilaantuneita massoja käytettiin hyödyksi maanrakennuskohteissa. Vuosaaren satama-alueelta kaivettiin arseenin lievästi pilaamia maita, jotka sijoitettiin sataman maaliikenneyhteyksien suojaksi rakennettavan meluesteen sisäosiin. Lisäksi Malmin entisen ampumaradan pohjoisosiin rakennetulle ampumatoiminnan pilaaman lyijyisen maan loppusijoitusalueelle Kivikossa tuotiin

rakenne- ja peittokerroksiin lievästi pilaantuneita maita myös muista kunnostuskohteista.

Asunnot

Asuntojen terveyshaittoja koskevia tarkastuspyyntöjä otettiin vireille 505, mikä on vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tapauksista 37 % saatiin käsittelyyn kahden kuukauden kuluessa vireilletulosta. Vuoden aikana ratkaistiin 458 tapausta, mikä on vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden lopussa oli vireillä runsaat 300 terveyshaitta-asiaa, mikä on enemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Noin puoleen tarkastuspyynnöistä oli syynä epäily kosteus- ja homevaurioista. Uusia (1–10 vuotta vanhoja) asuntoja koskevat valitukset, joiden syynä olivat epäilyt materiaalipäästöistä, eivät lisääntyneet edellisistä vuosista. Meluvalitusten määrä pysyi entisellään eli niitä oli noin 10 % tarkastuspyynnöistä

Päivähoitotilat, koulut, lastenkodit ja vanhainkodit

Päivähoitotiloja, kouluja, muita oppilaitoksia, lastenkoteja ja vanhainkoteja koskevia tarkastuspyyntöjä tuli vireille yhteensä 42. Ensisijaisesti yhteydenoton syynä olivat sisäilman laatuun liittyvät terveyshaittaepäilyt, erityisesti ilmanvaihdon puutteet sekä kosteus- ja homevauriot.

Tilojen käyttöönottoa tai toiminnan muuttamista koskevia ilmoituksia käsiteltiin vuoden aikana 16. Käsitellyistä ilmoituksista kahdeksan koski päivähoitotiloja, neljä kouluja ja neljä muita oppilaitoksia. Lausuntoja tilojen uudisrakentamis- ja peruskorjaussuunnitelmista annettiin 27. Ilmoituksista ja lausunnoista 91 % ratkaistiin alle neljässä kuukaudessa vireilletulosta.

Toiminnan suuntaviivat tulevaisuudessa

Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvonnan muuttamista nykyistä laajemmin maksulliseksi valmistellaan ja ympäristöterveydenhuollon osalta uudistus toteutuu vuonna 2007. Kunnilta tullaan myös edellyttämään valvontasuunnitelmien laatimista ja valvontatiedon tallettamista siten, että se on myös valtion viranomaisten käytettävissä.

Teollisuuden ympäristövalvonnassa siirrytään yhä enemmän ennakkovalvonnasta jälkivalvontaan. Valvonnan suunnitelmallisuutta parannetaan valvontasuunnitelman avulla.

Kaava- ja rakennushankkeiden mukainen pilaantuneen maan tutkimus- ja kunnostustoiminta tulee jatkumaan vähintään nykyisessä laajuudessa. Vuonna 2007 tulee voimaan valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista, mikä asettaa normipohjan maaperän puhdistamishankkeille. Yhteistyössä kaupungin eri hallintokuntien kanssa varmistetaan myös, että tutkimustiedot ja muu selvitysaineisto kootaan ja tietoja käytetään maaperän tutkimus- ja puhdistustarpeen arvioinnissa oikea-aikaisesti ja luotettavasti.

Asunnontarkastuksen toimenpidepyyntöjen määrä pysynee nykyisellään. Pidentynyt odotusaika vireilletulosta käsittelyn aloittamiseen pyritään lyhentämään alle kahteen kuukauteen.


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Ympäristölaboratorio

Ympäristölaboratorio tuottaa ympäristökeskuksen muille yksiköille mikrobiologisia ja kemiallisia analyysejä sekä mittaus- ja kalibrointipalveluja. Tarjoamme monipuolisia palvelujamme myös muille virastoille ja laitoksille sekä yrityksille ja kuntalaisille.



Laboratoriopäällikkö
Seppo Ahonen

- Elintarvikeanalyysit
- Vesianalyysit
- Ympäristönäytteiden analyysit
- Toiminnan kehittäminen
- Tulevaisuuden toimintalinjat



Vahvoja tutkimusalueitamme ovat:

- talous-, uima-, jäte- ja vesistövedet
- elintarvikkeiden mikrobit, vieraat aineet, lisäaineet ja koostumus
- sisä- ja ulkoilman haitta-aineet
- kosteuden vaurioittamien rakennusmateriaalien mikrobitutkimukset
- kulutustavaroiden turvallisuus ja
- pilaantunut maaperä
- jätteiden kaatopaikkakelpoisuus

Laboratorio toimii Mittatekniikan keskuksen akkreditoimana testauslaboratoriona. Pätevyysalueenamme on elintarvike-, vesi- ja ympäristönäytteiden kemiallinen ja mikrobiologinen testaus.

Laboratorio noudattaa kaikessa analyysitoiminnassaan laatujärjestelmää, joka on rakennettu standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukaiseksi. Kaikkiaan laboratoriossa on akkreditoitu noin 160 kemiallista ja mikrobiologista menetelmää. Ne kattavat keskeiset laboratorion toiminnassa tarvittavat analyysit.

Tärkeimpiä asiakkaitamme Helsingin kaupungin organisaatiossa ovat Helsingin Vesi, Helsingin Energia, Helsingin Satama, liikuntavirasto, rakennusvirasto ja kiinteistövirasto. Ulkoisia asiakkaitamme ovat muun muassa elintarvikealan toiminnanharjoittajat, muiden kuntien ympäristöterveydenhuolto, vesiensuojeluyhdistykset, vesilaitokset, konsulttitoimistot, kiinteistöyhtiöt, elintarviketurvallisuusvirasto ja Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV).

Erilaisista vesi-, elintarvike- ja ympäristönäytteistä tehtiin vuoden 2006 aikana ennätykselliset 167 292 analyysia, joista 39 506 oli mikrobiologisia ja 127 786 kemiallisia. Analyysien kokonaismäärä kasvoi 3,0 % edellisvuodesta.

Mikrobiologisten analyysien määrä väheni 7,9 % kun taas kemiallisten analyysien määrä lisääntyi 6,9 %. Mikrobiologisten analyysien arvo oli kuitenkin 0,8 % edellisvuotta korkeampi. Kemiallisten analyysien arvo nousi 2,8 %. Kaikkiaan tuotettujen analyysien kokonaisarvo oli 2,19 miljoonaa euroa, mikä on 2,3 % edellisvuotta enemmän.

Elintarvikeanalyysit

Elintarvikkeiden mikrobiologisia analyysejä tehtiin kunnallisen elintarvikevalvonnan näytteistä, yritysten omavalvontanäytteistä ja yksityisistä toimeksiantoista. Ruokamyrkytyspidemioiden ja muiden sairastumisepäilyjen selvittelyyn laboratorio osallistui mikrobiologisin tutkimuksin. Laboratorio vastasi muun muassa pirtelöiden ja salaatin hygieenisen laadun tutkimusanalytiikasta. Kemiallisia elintarviketutkimuksia, joissa laboratoriolla oli analyysivastuu, olivat jauhelihan koostumus selvitys sekä puolukoiden luontaisen bentsoehapon sekä radioaktiivisuuden tutkimukset.

Koostumustutkimuksin selvitettiin elintarvikevalvontaan ja yksityisiin toimeksiantoihin pohjautuen energiasisältöä, vitamiineja, ravintokuitua ja muita ravintoaineita. Vierasainetutkimuksin analysoitiin muun muassa torjunta-aineiden jäämiä erilaisista kasvukunnan tuotteista.

Mikrobiologisten ja kemiallisten tutkimusten lisäksi elintarvikenäytteitä tutkittiin myös aistinvaraisesti. Tyypillisiä aistinvaraisesti havaittavia virheitä elintarvikkeissa olivat käyneen tai muuten pilaantuneen haju tai maku sekä kemikaalimainen tai muutoin epämiellyttävä haju tai maku.

Omavalvontatutkimuksista tehtiin sopimuksia useiden elintarvikealan toimijoiden kanssa.



Vesianalyysit

Eniten laboratorio analysoi jätevesi-, vesistövesi- ja vesijohtovesinäytteitä. Jätevesinäytteet ovat Viikinmäen jätevedenpuhdistamon käytönohjaus- ja valvontänäytteitä, kunnallisia jätevesiä ja teollisuusjätevesiä. Vesistövedet kuuluvat Helsingin ja Espoon merialueiden velvoitetarkkailuihin ja vesijohtovedet Helsingin Vesi Oy:n kanssa tehtyyn valvontatutkimusohjelmaan.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n kanssa jatkettiin yhteistyötä ja laboratorio tuotti yhdistykselle sen tarvitsemat vesianalyysit. Lisäksi laboratorio oli mukana Vuosaaren sataman maaväylien rakentamiseen liittyvissä vesitutkimuksissa, samoin kuin E18-moottoritiehankkeen rakentamiseen liittyvissä pohja- ja kaivovesitutkimuksista.

Uimarantojen ja -altaiden vesiä, pohjavesiä sekä kaatopaikkojen suotovesiä analysoitiin tutkimuksen ja valvonnan yhteydessä sekä ja ulkopuolisten toimeksiannoista.



taivasalla.net

Niklas Sjöblom 15.6.2004



Ympäristönäytteiden analyysit

Laboratorio tuotti kemiallista analytiikkaa erilaisiin tutkimushankkeisiin, joissa selvitettiin maaperän pilaantumista vanhoilla kaatopaikka-alueilla, purovesien laatua ja jätteiden kaatopaikka-kelpoisuutta. Satama- ja muiden vesialueiden sedimenttitutkimuksissa laboratorio oli mukana muun muassa organotina- ja metallianalyysien. Ulkoilman leijuvan pölyn, laskeuman ja typpidioksidin tutkimuksia jatkettiin YTV:n toimeksiannosta.

Asumisterveyteen liittyviä sisäilmatutkimuksia jatkettiin yhteistyössä ympäristöterveydenhuollon kanssa muun muassa VOC- ja home-tutkimuksin.



Toiminnan kehittäminen

Mikrobiologisessa tutkimuksessa otettiin edelleen käyttöön DNA-tekniikkaan perustuvaa reaaliaikaista PCR-analytiikkaa. Ensimmäisenä PCR-analyysinä akkreditoitu *Escherichia coli* O157 määrittäminen otettiin käyttöön sekä valvonta- että omavalvontatutkimuksissa. Lisäksi tätä tekniikkaa kehitettiin uima-allasvesien *Pseudomonas aeruginosa* –bakteerin nopeaksi tunnistamiseksi samoin kuin *Legionella pneumophila* - bakteerin määrittämiseksi vesinäytteistä. *Legionella*-menetelmä saatiin kehitettyä akkreditointivalmiuteen.

Myös vuoden 2007 alustan voimaan tulleen siipikarjan salmonellavalvontaa koskevan asetuksen mukainen analyysi akkreditoitiin. Kun vielä terveydensuojelulain mukaiset asumisterveyteen liittyvät mikrobiologiset tutkimukset esitettiin akkreditoitavaksi, laajeni mikrobiologien testauksen akkreditoitu pätevyysalue merkittävästi vuonna 2006.

Kesällä ympäristölaboratorio osallistui kansalliseen menetelmävertailuun, jonka tuloksena Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus hyväksyi vaihtoehtoisen määritysmenetelmän vuoden 2008 uintikaudella voimaan tulevan uimarantavesidirektiivin mukaiselle *E. coli* –määritykselle. Sinilevien terveyshaitan arvioimiseksi validoitiin ja akkreditoitiin ELISA-tekniikkaan perustuva mikrokystiinin määritysmenetelmä.

Kemiallisessa analytiikassa kehitettiin haihtuvien orgaanisten yhdisteiden kokonaispitoisuuden arviointia, ftalaattien määrittämistä sisäilmasta, vitamiinimääritysten liuotinkulutuksen pienentämistä ja organotinayhdisteiden määrittämistä kalanäytteistä. Lisäksi validoitiin ja otettiin käyttöön uusi tuiekidespektrometri radioaktiivisuusmittauksia varten, jätteiden kaatopaikkakelpoisuustutkimuksiin liittyvät liukoisuustestit sekä saatiin tuotantokäyttöön automaattinen fotometrinen vesianalyyysjärjestelmä.

Uusina kemiallisina menetelminä akkreditoitiin polysyklisen aromaattisten hiilivetyjen (PAH) analyysi maanäytteistä sekä alkuaineanalyytit ICP/MS-tekniikalla elintarvikenäytteistä.

Tulevaisuuden toimintalinjat

Kehitämme laboratoriotoimintaa siten, että pystymme vastaamaan muuttuvan lainsäädännön tutkimukselle ja analyyseille asettamiin uusiin haasteisiin. Uudet määräykset useilla ympäristökeskuksen toimialueilla lisäävät jatkossa näytemääriä sekä tarvetta kehitellä uusia analyysejä. Kuitenkin perinteinen vesi-, elintarvike- ja ympäristönäytteiden perusanalytiikka tulee säilymään myös tulevana vuosina laboratorion toiminnan tärkeimpänä kivijalkana.

Toiminnan tuottavuutta pyrimme parantamaan ympäristökeskuksen strategian mukaisesti kehittämällä muun muassa automaatiota, työmenetelmiä ja analyysivalikoimaa.

Pääkaupunkiseudun neuvottelukunta käsitteli kokouksissaan ja erillisessä työryhmässä yhteistyösuunnitelmaa, jonka mukaan laboratoriopalvelujen tuottamiseksi Helsingin kaupungin organisaatioon perustettaisiin liikelaitoksena toimiva Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien yhteinen laboratorio. Se muodostettaisiin yhdistämällä Helsingin ympäristökeskuksen ympäristölaboratorion ja Vantaan kaupungin elintarvike- ja ympäristölaboratorion toiminnot ja toimitilat.



Valkoposkikhanhia Viikin peltojen yllä. Kuva: Niklas Sjöblom/Taivasalla.net

Yhteisen laboratorion isäntäkuntana toimisi Helsingin kaupunki ja laboratorion tehtävänä olisi tuottaa pääkaupunkiseudun kuntien tarvitsemia kemiallisia ja mikrobiologisia tutkimuksia mm. elintarvikkeista, juoma-, uima-, jätevesi- ja muista vesinäytteistä, maaperä-, ilma- ja muista ympäristönäytteistä sekä asumisterveysnäytteistä.

Suunnitelman mukaan uusi laboratorio aloittaisi toimintansa vuoden 2008 alussa Helsinki Business and Science Park Oy:ltä vuokrattavissa tiloissa, jotka sijaitsevat Helsingin Viikissä Cultivator II-nimisessä kiinteistössä.


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset
tehtävät, visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -
tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

[Helsinki-haku](#)

Hallinto

Hallintoyksikkö antaa tukipalveluja johdolle ja oikeudellista neuvontaa muille yksiköille. Hallinto myös vastaa ympäristökeskuksen viestinnästä, keskitetystä asiakaspalvelusta, henkilöstö- ja taloushallinnosta, kehittämisestä, tietohallinnosta sekä ympäristölautakunnan tukipalveluista.



Hallintopäällikkö
Jorma Nurro

- Asiakaspalvelu
- Viestintä
- Tietohallinto
- Laadun kehittäminen
- Työhyvinvoinnin kehittäminen
- Tulospalkkaus
- Yhteistoiminta
- Tulevaisuuden toimintalinjat

Asiakaspalvelu

Toimintavuoden aikana päätettiin päivystävän terveystarkastajan, neuvovan ympäristötarkastajan ja yleisneuvonnan palvelujen yhdistämisestä ja valmisteltiin yhdistettyyn neuvontapalveluun siirtymistä. Neuvontauudistusta ennakoitii myös kouluttamalla tarkastajia ja neuvoja uuteen järjestelmään.

Ympäristökeskuksen asiakaspalvelun neuvontaan tuli vuoden 2006 aikana lähes 7 100 yhteydenottoa (edellisvuonna runsas 6 600). Näistä puhelin-, sähköposti- ja käyntiasiakasyhteydenotoista neuvonta käsitteli itse 45 %, loput ohjattiin yksiköihin ja ympäristökeskuksen ulkopuolelle.

Yleisimmin neuvonnasta tiedusteltiin asuntojen tuhohyönteisten torjunnasta, asuntojen terveyshaitoista ja elintarvikevalvonnasta sekä ilmoituksista ja luvista, jätteistä ja kierrättämisestä. Neuvonnan tiloissa tutustuttiin julkaisuihin ja esitteisiin. Neuvonnasta saattoi myös ostaa tai tilata ympäristökeskuksen painotuotteita. Yhteydenotot neuvontaan jakaantuivat suhteellisen tasaisesti eri kuukausien kesken lukuun ottamatta heinäkuuta ja joulukuuta, jotka olivat rauhallisimmat kuukaudet.

Neuvonta esitteli ympäristökeskuksen toimintaa 20 vierailuryhmälle. Ryhmistä valtaosa oli ammatillisten oppilaitosten ja lukiodien opiskelijoita. Helsingin ympäristöasioita esiteltiin myös viidelle aasialaiselle ryhmälle.



Ympäristökeskus toteutti Helsingin luonnonvaraisista eläimistä kertovan julistenäyttelyn Eläimenä Helsingissä, joka avattiin Lasipalatsin Kohtaamispaikassa ja oli esillä neljässä kaupunginkirjaston toimipisteessä. Näyttelystä julkaistiin myös verkkoversio. Asiakaspalvelun tiloissa oli vuoden aikana esillä seitsemän pienoisenäyttelyä.

Neuvonnan katutasen ikkunassa olevalla sähköisellä näytöllä tiedotettiin ympäristökeskuksen ajankohtaisista asioista sekä esitettiin YTV:n mittaamat reaaliaikaiset tiedot Kallion kaupunginosan ilmanlaadusta. Uimarantakaudella näytöllä kerrottiin lisäksi uimaveden hygieenistä laadusta sekä uimarantojen ja Helsingin merialueen levätilanteesta.

Viestintä

Viestinnän toimintalinjoja täydennettiin konkreettisilla, edellisvuoden yhteisökuvatutkimukseen perustuvilla toimenpide-ehdotuksilla 2005-2008. Kertomusvuoden aikana niistä toteutettiin tai käynnistettiin mm.

- asiakaspalvelu- ja sähköpostiviestintäkoulutus
- ympäristölautakunnan perehdytys kaupungin viestintäohjeisiin ja ympäristökeskuksen päätöksentekotiedottamiseen
- ennakkotiedotteet ja päätöstiedotteet lautakunnan kokouksista viestimille
- ympäristökeskuksen uusi graafinen ohjeisto ja visuaalinen ilme
- verkkoviestinnän resurssien lisääminen sisäisin järjestelyin

Viestinnän tueksi alettiin kertomusvuonna uuden sähköisen lomakkeen avulla kerätä tietoja henkilökunnan antamista haastatteluista ja pitämistä esitelmistä, lähetetyistä tiedotteista ja järjestetyistä tapahtumista. Yhteydenottoilastojen perusteella eniten toimittajia askarruttivat terveysvalvonta (mm. Kauppatorin lokit), eläinsuojelu ja vesiemme tila. Viestimille annettiin yli 200 haastattelua. Kaikkiaan ympäristökeskuksen asiantuntijat pitivät 30 esitelmää ympäristökeskuksen ulkopuolella.

Maaliskuussa ympäristökeskus siirtyi Helsinki-portaalin julkaisujärjestelmän käyttöön. Siinä yhteydessä Internet-sivut uusittiin perinpohjaisesti sekä sisällöllisesti että rakenteellisesti. Vuoden loppuun mennessä ympäristökeskuksen sivuilla vieraili lähes 69 000 kävijää. Ruotsin- ja englanninkielisten portaalisivujen suunnittelu aloitettiin. Koemielessä käynnistettiin myös liikkuvan kuvan esittäminen ympäristökeskuksen sivuilla. Verkkosivujen ylläpitämisestä ja kehittämisestä vastasi yksiköiden edustajista koottu verkkoviestinnän työryhmä.

Kertomusvuoden alussa tilattiin ulkopuoliselta kolmen kuukauden mediaseuranta lintuin-fluenssa uutisoinnin taltioimiseksi. Keväällä järjestettiin infoiltapäivä kaupungin tiedottajille ajankohtaisista ympäristöasioista, Joulukuussa viestimille järjestetty tiedotus- ja tutustumistilaisuus löytöeläintaloon sai suuren suosion.



Ympäristökeskus osallistui myös pääkaupunkien yhteisen löytöeläintalon avajaisten järjestelyihin. Ympäristökeskus osallistui Töölönlahden aluerakentamisprojektin viestintä- ja markkinointiverkoston työhön.

Viestimille lähetettiin 75 tiedotetta (edellisvuonna 63). Lukuun eivät sisälly luontoretkitiedotteet eivätkä Harakan luontokeskuksen tiedotteet. Esitteitä tai verkko-oppaita tuotettiin kahdeksan.

Ympäristökeskuksen tuottama Eläimenä Helsingissä -näyttely kiersi loppukesästä alkaen kaupunginkirjaston toimipisteissä. Näyttelyn avajaiset pidettiin Lasipalatsin Kohtaamispaikassa.

Näyttely kertoo valokuvien ja tekstein kaupungissamme villeinä elävistä nisäkkäistä ja linnuista ja antaa neuvoja tavallisimpiin ihmisten ja cityeläinten kohtaamistilanteisiin. Näyttelyn sytykkeenä ovat olleet lukuisat eläinten selviämiseen ja käyttäytymiseen liittyvät kysymykset, joita kuntalaiset ovat esittäneet Helsingin ympäristökeskuksen asiantuntijoille. Näyttelyaineiston pohjalta tehtiin myös ympäristökeskuksen historian ensimmäinen verkkonäyttely.

Ympäristölautakunnan tiedottamisen kehittämiseksi tehtiin mm. lautakunnan jäsenille suunnattu kysely lautakunnan päätöksenteosta tiedottamisesta. Tulosten pohjalta järjestettiin lautakunnalle kysely- ja keskustelutilaisuus. Sen pohjalta tehostettiin lautakuntatiedottamista ja laadittiin sisäiset työohjeet päätöksenteon tiedottamisesta.

Asiakaspalvelua varten laadittiin työohje Kuntalaisten neuvonta ja viestimien palvelu erityistilanteissa sekä kerrottiin uuden yhdistetyn neuvonnan työntekijöille ympäristökeskuksen viestinnästä. Edellisvuonna aloitettu Mediataitojen hallinta –kurssi uusittiin.

Tapahtumia järjestettiin tai tapahtumien järjestämiseen osallistuttiin kahdeksan kertaa (edellisvuonna vuonna viisi kertaa).

Merkittävimmät tapahtumat, joissa ympäristökeskus oli mukana, olivat Lasipalatsin kohtaamispaikan Liikunnan ja retkeilyn teemaviikko ja Tornien taisto.



Tornien taistelijoita kaupungin joukkueessa

Pelkästään verkkolehdenä ilmestynvä sisäinen tiedotuslehti Ympyrä ilmestyi kaikkiaan 43 (edellisvuonna 49) kertaa.

Ympäristökeskuksen uudet graafiset ohjeet saatiin viimeistelyä vaille valmiiksi.

Tietohallinto

Vuoden aikana HELA-dokumentinhallinta- ja PROS-asianhallintajärjestelmän käyttöä laajennettiin kouluttamalla henkilökuntaa ja ottamalla uusia asialuokituksia käyttöön.

Laboratorion tietojärjestelmän määrittystä ja testausta jatkettiin. Ympäristökeskus julkaisi uuden, Helsinki-portaalin julkaisujärjestelmällä tuotetun www-sivuston. Projektinhallintaohjelmiston testikäyttö aloitettiin. Sähköisen kalenterin käyttöä laajennettiin.

Office XP -ohjelmisto otettiin käyttöön kaikissa työasemissa ja perustettiin työryhmä kehittämään sähköistä asiointia. Tarkastajajärjestelmästä laadittiin käyttäjäkysely kehitystarpeiden selvittämiseksi. Laskutuksen tiedonsiirtoon tehtiin määrittelyjä.

Työasemien vakiointi ja Helsinginkadun toimipisteen lähiverkon vakiointi saatiin valmiiksi. Viraston näytöistä suuri osa on vaihdettu litteiksi kahden viime vuoden aikana. Dataprojektoreiden käyttöä lisättiin merkittävästi.

Henkilökunnalle annettiin Windows XP -käyttöjärjestelmäkoulutusta ja atk-ajokorttikoulutusta varten perustettiin uusi ryhmä.

Laadun kehittäminen

Laadun kehittäminen painottui johtamisen kehittämiseen. Siksi ulkoiset arvioijat auditoivat ympäristökeskuksen johtamisen ja strategian toteutumisen yksiköissä. Laboratorion laatujärjestelmän ylläpito auditoitiin ja viraston sisäiset auditoinnit toteutettiin suunnitelman mukaan.

Johtamisen ja esimiestyön kehittämiseksi viraston johto (kuusi henkilöä) osallistui Tulevaisuuden johtaja-koulutukseen.

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Ympäristökeskuksessa tehtiin seitsemäs työhyvinvointikysely, joka oli vuosien 2003 - 2005 tapaan osa koko kaupungin yhteistä kyselyä. Tulosten mukaan työhyvinvointi virastossa oli hieman heikentynyt verrattuna vuoteen 2005. Tulosten pohjalta viraston jokainen yksikkö päivittää useammalle vuodelle ajoittuvan työhyvinvoinnin toimenpideohjelmansa. Ohjelmien tavoitteena on määrätietoisesti poistaa työhyvinvointia huonontavat tekijät.

Tulospalkkaus

Ympäristökeskuksessa oli edelleen käytössä tasapainotettuun mittaristoon (BSC) perustuva tulospalkkiojärjestelmä. Asetetut tavoitteet saavutettiin 79-prosenttisesti. Henkilöstölle maksettiin tuloksiin perustuvat viraston historian kahdeksannet tulospalkkiot, jotka olivat keskimäärin 1056 euroa/työntekijä.

Yhteistoiminta

Viraston toiminnan ja henkilöstön kannalta keskeiset asiat käsiteltiin henkilöstötoimikunnassa. Tällaisia asioita olivat muun muassa tulosbudjetti ja sen seuranta, talousarvio ja erityisesti viraston strategia. Henkilöstötoimikunta kokoontui neljä kertaa.

Tulevaisuuden toimintalinjat



Hallintoyksikön toiminnassa ja kehittämisessä noudatetaan viraston strategiaa, jonka mukaisesti hallinto kehittää keskitettyä asiakaspalvelu- ja neuvontatoimintaa yhteistyössä ympäristökeskuksen muiden yksiköiden ja kaupungin asiakaspalveluverkoston kanssa. Erityisenä painoalueena tulee olemaan sähköisen asioinnin ja verkkoviestinnän kehittäminen ja asiakaspalautteen hyödyntäminen.

Sisäisen palvelun painoalueena tulee olemaan taloushallintopalvelujen tehostaminen. Sähköistä asioidenhoidon kehitetään hankintoihin ja matkustamiseen liittyvien asioiden hoidossa.


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Kansainvälinen toiminta

Pohjoismaiden suurten kaupunkien yhteinen ympäristöindikaattoryöryhmä julkaisi elokuussa teemaraportin, jossa vertailtiin Tukholman, Malmön, Kööpenhaminan, Oslon ja Helsingin kaupunkien energiantuotantoa ja käyttöä sekä kasvihuonekaasupäästöjä.

Harakan luontokeskus osallistui Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen koordinoimaan BSR - Eagle Interreg IIIB –hankkeeseen. BRS -Eagle tarjosi mahdollisuuden osallistua mm. Itämeren alueen merellisen luontokeskusten verkoston tapaamiseen Malmössä, luontokouluopettajien täydennyskoulutukseen sekä luonto-/ympäristökoulun opettajan käsikirjan tekoon.

Ympäristökeskus oli edelleen mukana kansainvälisessä, Merentutkimuslaitoksen koor-dinoimassa Alg@line-projektissa. Siinä seurataan tosiaikaisesti Itämeren tilan muutoksia, kuten levätilannetta. Tutkimuksessa käytetään mm. matkustaja- ja kauppalaivoille asennettuja automaattisia mittalaitteita.

Vuonna 2006 Helsingin ympäristökeskus ylläpiti ja huolsi Kristina Brahen mittalaitteiston, analysoi vesinäytteet, vastasi mittaustulosten laadunvarmistuksesta ja raportoi tulokset. Näytteitä saatiin aikaisempaa paremmin Helsingin rannikkovesistä Kristina Brahen lähellä rannikkoa kulkevan reitin vuoksi. Matkustajalaivojen tulokset täydentävät Helsingin ja Espoon merialueiden perinteistä tutkimusta, kuten levien horisontaalista ja ajallista vaihtelua sekä kumpuamisiilmiötä. Mittaustulokset ovat nähtävissä [Itämeriportaalissa](#).



Yhteistyötä pilaantuneen maan tutkimus- ja kunnostushankkeessa Pietarin kaupungin kanssa jatkettiin ympäristöministeriön ja suurten kaupunkien järjestämän City Twinning -ohjelman merkeissä. Helsingissä järjestettiin pietarilaiselle yhteistyötaholle seminaari, jossa esiteltiin Suomen

pilaantuneen maaperän tietorekistereitä, puhdistuskäytäntöjä ja lainsäädäntöä. Lisäksi jatkettiin öljy-yhdisteiden likaamaan alueen tutkimuksia Pietarissa ja huokosilmatekniikkaan perustuvan kunnostuskokeen suunnittelua.

Ympäristökeskus osallistui Eurocities Environment Forumin työryhmän Greening the Local Economy työskentelyyn. Työryhmän tavoitteena on koota yhteen kokemukset elinkeinoelämän ja kaupungin yhteistyöstä eurooppalaisissa isoissa kaupungeissa.

Pohjoismaiden suurten kaupunkien (Göteborg, Helsinki, Kööpenhamina, Malmö, Oslo, Reykjavik ja Tukholma) yhteisen ympäristöindikaattoriöryhmän työskentely jatkui ja kertomusvuonna laadittiin uusi teemaraportti. Raportissa vertailtiin kaupunkien energiantuotantoa ja käyttöä sekä kasvihuonekaasupäästöjä. Raportti esiteltiin Kööpenhaminassa syyskuussa järjestetyssä vuotuisessa kaupunkien yhteistyökonferenssissa, johon osallistuivat mm. ympäristölautakunnan puheenjohtaja ja rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtaja.

Helsingin ja Pietarin ympäristöalan city-twinning yhteistyö jatkui. Kestävän kehityksen indi-kaattorien kehittämishankkeen merkeissä järjestettiin asiantuntijaseminaari Pietarissa ke-säkuussa sekä pietarilaisen asiantuntijaryhmän viikon mittainen opinto- ja työvierailu Helsinkiin lokakuussa. Vierailun aikana paneuduttiin yksityiskohtaisesti kestävää kehitystä, ympäristön tilaa ja kuormitusta sekä hyvinvointikysymyksiä ja osallisuutta koskevaan tutkimukseen, seurantaan, tilastointiin ja indikaattorikehittelyyn mm. kaupungin virastojen ja liikelaitosten sekä ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen asiantuntijoiden kanssa.

Toimintavuonna käynnistyi Eurocities-järjestön koordinoima Urban Matrix –yhteistyöhanke. Se kehittää eurooppalaisten kaupunkien kestävä kehityksen arviointia ja seurantaan sekä tuottaa aihealuetta koskevaa vertailevaa tietoa ja tietokantoja suunnittelijoiden ja päätöksentekijöiden käyttöön. Helsingin vastuorganisaatioita ovat tietokeskus ja ympäristökeskus.

Helmikuussa allekirjoitettiin Helsingin ja Riian kaupunkien ympäristöalan yhteistyön uusi kolmivuotinen yhteistyösopimus.

Vuonna 2006 päättyi Malesian Perakin osavaltion ja neljän eurooppalaisen kaupungin yhteistyönä vuonna 2004 käynnistetty Innobp-Urban –hanke, joka toteutettiin EU:n Asia Urbs kehitysyhteistyöohjelman rahoituksella.

Toimintavuoden aikana ympäristökeskus osallistui EU:n sekä Eurocities- ja ICLEI-järjestöjen kansainvälisten seuranta- ja teemakyselyihin, kuten Urban Ecosystem Europe –kyselyyn.

Ympäristökeskuksen edustajia osallistui mm. ICLEIn maailmankonferenssiin Kapkaupungissa ja ilmastomuutoskonferenssin Tukholmassa sekä EU:n Green Week-tapahtumaan Brysselissä.


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Henkilökunta

Sisäiset konsultit

Ympäristökeskuksen sisäiset konsultit eli SisKot toimivat viraston virallisena työhyvinvointiryhmänä. SisKot tukevat esimiehiä yksiköiden kehittämisessä, järjestävät henkilöstön jaksamista tukevia tilaisuuksia, edistävät yksiköiden välistä yhteistoimintaa ja toimivat uusien työntekijöiden tukihenkilöinä.

Vuoden alussa SisKot osallistuivat ympäristökeskuksen työhyvinvointikyselyn vastauksien analysointiin. Lisäksi SisKot järjestivät muun muassa Tervetuloa taloon -tilaisuuden uusille työntekijöille sekä ympäristöjohtajan kyselytunnin ja kävivät yksikkönsä esimiesten kanssa kehityskeskustelut. Ystävänäpäivänä SisKot palkitsivat edellisvuoden tapaan aktiivisia työhyvinvoinnin edistäjiä.

Henkilökuntakerho



*Riemukkaissa kesäjuhlissa
Stansvikin kartanon tiluksilla 3.8. opeteltiin mm. tanhuja.*

Henkilökuntakerho HYH! järjesti aiempien vuosien tapaan ympäristökeskuksen työntekijöille mukavia tapahtumia yhdessäolon merkeissä: kevät- ja kesäjuhlat, pikkujoulut ja sporttipomon organisoimat urheilutapahtumat. Kevätretki Villa Gammelissa oli tavallista juhlavampi, koska samalla vietettiin ympäristökeskuksen 15-vuotisjuhlaa. HYH! tuki taloudellisesti yhteisiä kulttuuririentoja ja viittä ympäristökeskuksen harrastekerhoa. Lisäksi henkilöstölle jaettiin liikuntaseteleitä.


[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Talous ja tuottavuus



taivasalla.net

Niklas Sjöblom 6.7.2005

Ympäristökeskuksen käyttömenot olivat 11,0 miljoonaa euroa. Säästöä syntyi talousarvioon nähden 0,03 %. Menot nousivat edellisvuodesta 4,1 %. Tuloja kertyi 2,2 milj. euroa, mikä oli 23,9 % ennakoitua enemmän. Tulot kattoivat 19,7 % menoista.

Taloustiedot

TALOUSTIEDOT	2005	2006	2006	Ero v. 2006	Ero v. 2005
(1 000 e)	toteutunut	määräraha	toteutunut	määräraha	toteutunut
Toimintatuotot	2 092	1 751	2 169	418	77
Toimintamenot	10 583	11 016	11 013	-3	430
Toimintakate	- 8 491	-9 265	-8 844	421	-353
Poistot	317	300	324	24	7
Tilikauden tulos	- 8 808	-9 565	- 9 168	397	-360

TUOTTAVUUS	2005	2006	2006
	toteutunut	ennuste	toteutunut
Tuoteindeksi	103,3	100,1	103,1
Käyttömenoindeksi	95,5	99,1	89,4
Tuottavuus	108,2	101,1	115,3

Tuottavuuteen liittyvät tunnusluvut

Tunnusluvut	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Asiantuntijatoiminta			
Tutkimukset, selvitykset, ohjelmat	60	60	0
Konsultointi	900	842	-58
Kirjalliset lausunnot	2 070	2 162	92
Valvonta			
Luvat ja ilmoitukset	1 140	1 480	340
Valvontatarkastukset ja näytteenotto	13 000	10 529	- 2 471
Asiakaspalvelu			
Neuvonta	16 500	15 468	- 1 032
Kuluttajaneuvonnan yhteydenotot	6 200	5 662	-538
Tiedotus ja valistus	229	256	27
Laboratoriopalvelut	2 149 996	2 188 049	38 053
Tuotteet yhteensä	2 190 095	2 224 508	34 413

Vuoden 2007 talousarvion toteutuminen

Ympäristökeskuksen tiedossa ei ole mitään sellaista, joka vaikuttaisi vuoden 2007 määrärahojen riittävyyteen. Arvion mukaan virastolla näyttäisi olevan tyydyttävät edellytykset tulokselliseen toimintaan kaikilla toiminta-alueillaan.





Ymk:n pääsivulle

Toimintakertomus 2006

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Ympäristölautakunta



Ympäristölautakunta. Seisomassa vasemmalta Reima Linnanvirta, varapuheenjohtaja Harri Saksala, Heini Tiinonen, Juha Beurling ja Riku Eskelinen. Edessä vasemmalta kaupunginhallituksen edustaja Anita Vihervaara, Johanna Sandberg, Irma Marttila ja Miina Kajos.

Ympäristölautakunta kokoontui noin kolmen viikon välein yhteensä 17 kertaa ja käsitteli yhteensä 443 asiaa.

Ympäristölautakunnan kokouksien lisäksi lautakunta osallistui seminaareihin ja tutustui mm. Vuosaaren satamahankkeeseen:

- Ympäristölautakunnan ja teknisen lautakunnan yhteisseminaari pidettiin Villa Jyränkössä 9.5.2006 teemalla Mitä ympäristössä ja energiassa tapahtuu?
- Vantaan ja Helsingin vesiensuojeluyhdistyksen toiminnanjohtaja Kirsti Lahti esitteli ym-päristölautakunnalle Vantaan ja Helsingin vesiensuojeluyhdistys ry:n toimintaa kesällä 20.6.2006. Edelleen ympäristölautakunnan perinteinen vesiretki pidettiin 29.8. Siihen osallistui kuusi lautakunnan jäsentä. Retkellä tutustuttiin Vuosaaren satamahankkeen rakentamiseen projektinjohtaja Antti Mäkisen johdolla, josta siirryttiin merelle m/s Tuu-lispäällä, jossa johtava ympäristötutkija Liisa Autio kertoi Helsingin merialueen tilasta.
- Lisäksi puheenjohtaja Lea Saukkonen sekä jäsenet Riku Eskelinen, Juha Beurling ja Björn Fant osallistuivat Pohjoismaiden suurten kaupunkien (Helsinki, Tukholma, Kööpenhamina, Oslo, Reykjavik, Göteborg ja Malmö) ympäristöseminaariin 24–26.9. Kööpenhaminassa ja Malmössä.

Helsinki-haku

Ympäristölautakunta vuonna 2006

Jäsen pj. Lea Saukkonen	Kok	Varajäsen Heini Tiihonen
vpj. Harri Saksala	SDP	Jenni Erola
Reima Linnanvirta	Kok.	Simo Hämäläinen
Riku Eskelinen	Kesk	Anna-Mari Vimpari
Irma Marttila	SDP	Natalia Erchova
Juha Beurling	SDP	Simo Utriainen
Elina Sojonen	Vihreät	Petri Kyrölä
Miina Kajos	Vas	Perttu Iso-Markku
Johanna Sandberg (27.9. alkaen)	RKP	Björn Fant
Maria Bruncrona (27.9. asti)		
kaupunginhallituksen edustajat Anita Vihervaara		Jouko Malinen
lautakunnan sihteeri hallintosihteeri Sari Sohlberg		





Toimintakertomuksen etusivulle

Liitteet

- Ympäristökeskuksen tuotteet 2002 - 2006
- Elintarvikevalvonnan kohteet, tarkastukset ja huomautukset 2001 - 2006
- Käsitellyt elintarvikehuoneistojen ja ulkomyynnin ilmoitukset (hakemukset) 2001 - 2006
- Elintarvikehuoneistojen haltijanvaihdokset 2001- 2006
- Ympäristövalvonta 2001 - 2006
- Ympäristökeskuksen henkilöstö 2002 - 2006
- Ympäristökeskuksen tietojärjestelmät 2006
- Julkaisut 2006
- Asiakaspalvelun ja viestintäpalvelujen tuotteet 2002 - 2006
- Ympäristökeskus mediassa maaliskuu-kesäkuu 2006
- Tiedotteet 2006
- Esitteet ja oppaat 2006
- Näyttelyt, kampanjat ja tapahtumat 2006
- Vierailijat 2006

Ympäristökeskuksen tuotteet 2002 - 2006 (kpl)

Yksikkö/tuotenimike	2002	2003	2004	2005	2006
YMPÄRISTÖNSUOJELU JA -TUTKIMUS					
Ohjelmat	2	2	1	1	0
Suunnitelmat	4	6	5	7	12
Tutkimukset, selvitykset, projektit	83	59	127	24	37
Konsultointi	922	921	971	1 015	842
Yleisötilaisuudet, seminaarit jne.	37	45	38	36	31
Lausunnot, esitykset, luvat jne.	101	70	75	78	107
Koululais- ja päiväkotiryhmät	132	151	109	112	109
Luontoretket	224	255	134	112	99
	1 505	1 509	1 460	1 384	1 237

Vesistötutkimukset

Tutkimusten työtunnit yli 2 000	1	1	1	1	1
Tutkimusten työtunnit 750 - 2 000	1	1	2	2	2
Tutkimusten työtunnit 200 - 750	3	4	3	2	2
Tutkimusten työtunnit alle 200	14	16	10	6	6
Yhteensä	19	22	16	11	11

YMPÄRISTÖVALVONTA

Lähtevä asiakirja	-	-	1 232	1 183	1 269
Päätökset ja vastaavat	-	-	87	70	55
Ilmoitukset ja vastaavat	-	-	481	435	472
Tarkastukset	3 536	3 298	2 850	2 827	2 658
Puhelinpäivystys/neuvonta	7 373	6 516	6 249	6 066	5 617
Isot tutkimukset	1	0	ei tuote -04	ei tuote -05	0
Keskikokoiset tutkimukset	1	0	ei tuote -04	ei tuote -05	-
Pienet tutkimukset	2	0	ei tuote -04	ei tuote -05	-
Lausunnot	1 776	1 348	ei tuote -04	ei tuote -05	-
a) Ympäristöluvat ja kemikaali-ilmoitukset	96	73	ei tuote -04	ei tuote -05	-
b) Muut luvat ja ilmoitukset	462	449	ei tuote -04	ei tuote -05	-
Yhteensä	13 247	11 684	10 899	10 581	10 071

YMPÄRISTÖTERVEYS

Lähtevä asiakirja	-	-	659	761	786
Valvontatarkastukset ja valvontanäytteet	9 228	8 351	10 951	10 669	7 871
Päätökset ja vastaavat	468	403	477	988	953
Puhelinpäivystys	11 199	10 443	10 315	10 107	9 851
Tutkimukset ja selvitykset	8	7	ei tuote -04	ei tuote -05	-
Lausunnot, kirjeet, tarkastuskertomukset	903	743	ei tuote -04	ei tuote -05	-
Valvontanäytteet	3 109	2 890	ei tuote -04	ei tuote -05	-
Yhteensä	24 915	22 837	22 402	22 525	19 461

KULUTTAJANEUVONTA

Valitukset (80 min)	904	1 140	920	879	1 194
Valitukset (20 min)	4 363	4 053	4 228	3 486	3 077
Tiedustelut (10 min)	1 842	1 636	1 681	1 429	1 391
Valistus ja konsultointi (150 min)	51	64	43	15	17
Yhteensä	7 160	6 893	6 872	5 809	5 679

YMPÄRISTÖLABORATORIO

Kemiallisen tutkimuksen analyysit	104 687	115 114	108 653	119 527	127 786
Mikrobiologisen tutkimuksen analyysit	38 527	38 073	38 221	42 872	39 506
Yhteensä	143 214	153 187	146 874	162 399	167 292
KAIKKI YHTEENSÄ	190 060	196 132	191 625	202 709	203 769

Hallinnon kustannukset on tukikustannuksina sisällytetty muiden yksiköiden tuotteisiin tukipalveluiden arvioidun käytön mukaan (käyttömenojen suhteessa). Hallinnon tuottavuutta seurataan erillisen sisäistä tuottavuutta arvioivan järjestelmän avulla.

Elintarvikevalvonnan kohteet, tarkastukset ja huomautukset 2001 - 2006

Kohteet	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Valmistuslaitokset						
Maitoalan laitokset	6	7	4	4	4	4
Liha-alan laitokset	20	17	17	16	15	17
Kala-alan laitokset	13	11	11	10	11	10
Leipomot ja viljavalmistelaitokset	43	35	38	37	36	37
Ruokavalmistelaitokset	32	31	30	41	40	41
Muut	16	33	29	29	20	19
Jakelupaikat						
Pakkaamot	2	2	2	2	3	3
Tukkukaupat, varastot ja kuljetukset	216	188	203	213	215	242
Myynti- ja tarjoilupaikat						
Myymälät	334	289	300	312	305	293
Kioskit	850	694	718	712	664	668
Muut	293	288	312	364	293	317
Kahvilat, ravintolat, ruokalaitokset	3 074	2 660	2 667	2 700	2 723	2 736
Muut	26	106	109	114	104	102
Kaikki yhteensä	4 925	4 361	4 440	4 554	4 433	4 489

Tarkastukset	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Valmistuslaitokset						
Maitoalan laitokset	17	15	15	25	14	21
Liha-alan laitokset	227	197	111	192	197	189
Kala-alan laitokset	75	108	106	69	126	89
Leipomot ja viljavalmistelaitokset	205	243	214	196	184	147
Ruokavalmistelaitokset	73	56	147	139	152	84
Muut	27	25	24	26	25	26
Jakelupaikat						
Pakkaamot	1	0	0	0	1	1

Tukkukaupat, varastot ja kuljetukset	799	263	215	285	239	200
Myynti- ja tarjoilupaikat						
Myymälät	1 067	1 099	932	941	676	374
Kioskit	966	965	907	721	582	384
Muut	345	398	280	269	364	188
Kahvilat, ravintolat, ruokalait	3 764	3 508	3 394	3 224	2 958	2 098
Muut	522	48	64	64	52	21
Kaikki yhteensä	8 088	6 925	6 409	6151	5 570	3 822

Kirjalliset huomautukset	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Valmistuslaitokset						
Maitoalan laitokset	0	2	3	8	5	11
Liha-alan laitokset	22	50	31	63	96	125
Kala-alan laitokset	29	29	37	30	64	59
Leipomot ja viljavalmistelaitokset	46	64	48	74	72	104
Ruokavalmistelaitokset	2	3	25	23	69	29
Muut	5	2	2	6	6	11
Jakelupaikat						
Pakkaamot	0	0	0	0	0	0
Tukkukaupat, varastot ja kuljetukset	25	29	23	38	38	62
Myynti- ja tarjoilupaikat						
Myymälät	5	35	23	49	56	100
Kioskit	15	40	31	27	27	111
Muut	6	48	7	13	25	42
Kahvilat, ravintolat, ruokalait	152	70	154	132	234	757
Muut	1	0	2	3	4	4
Kaikki yhteensä	308	372	386	466	696	1 415

Käsitellyt elintarvikehuoneistojen ja ulkomyyntin ilmoitukset (hakemukset) 2001 - 2006

Kohde	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Elintarvikemyymälät	15	17	15	28	35	42
Kioskit	29	17	25	35	25	21
Ravintolat	32	46	44	51	49	176
Kahvilat	32	26	29	30	41	27
Ravintemisiikkejden ulkotarjoilualueet	6	11	9	4	3	21
Katukeyittit	0	0	0	0	0	0

Työpaikkaruokat	15	24	16	18	24	21
Elintarvikkeiden tuotantolaitokset	8	3	5	7	1	4
Elintarvikevarastot	12	2	8	7	17	12
Muut	25	24	50	48	26	36
Elintarvikekuljetukset	52	34	7	9	10	19
Yhteensä	226	204	208	237	231	379
Ulkomyyntiluvat						
Torit	0	0	0	0	0	0
Tori- ja ulkomyyntiluvat	7	14	0	8	27	25
Tilapäinen myynti (suurtahtumat)			12	18	29	7
Kaikki yhteensä	233	218	234	263	287	411

Elintarvikehuoneistojen haltijanvaihdot 2001 - 2006

Kohde	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ravitsemisliikkeet	158	142	120	191	207	239
Työpaikkaruokat	40	17	11	17	25	31
Katukeittiöt	0	4	3	2	0	3
Elintarvikemyymälät	41	23	23	78	70	49
Kioskit	41	56	48	36	49	62
Tuotantolaitokset	2	1	0	4	3	0
Elintarvikevarastot	1	0	0	0	0	0
Muut	4	3	1	0	6	4
Yhteensä	287	246	206	328	360	388

Ympäristövalvonta

Luvat, ilmoitukset ja lausunnot (kpl)	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ilmoitukset erityisen häiritsevistä melusta	245	196	195	185	216	181
Tehtaiden ja laitosten luvat ja ilmoitukset	48	55	56	31	35	46
Ilmoitukset pilaantuneen maaperän kunnostamisesta ^{x)}	7	28	17	21	18	18
Ilmoitukset haittaa aiheuttavista rakennustoista	127	148	106	98	97	98
Ilmoitukset kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista ^{xx)}	14	21	21	27	9	-
Ilmoitukset päivähoitotilojen, koulujen ja vanhainkotien käyttöönotosta	101	73	44	41	34	16

x) Ilmoitusten käsittelyä koskeva toimivalta siirtyi Uudenmaan ympäristökeskuksesta ympäristölautakunnalle 1.6.2001. Ympäristölautakunta siirsi 28.10.2003 päätöstoimivallan ympäristövalvontapäällikölle.

xx) Tehtävä siirtyi 1.7.2005 pelastuslaitokselle.

Käsitellyt toimenpidepyynnöt (kpl)	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Teollisuus ja maaperä	132	133	141	136	215	169
Asunnot ja muu asuin ympäristö	890	938	678	636	541	458

Valvontatarkastukset (kpl)	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Teollisuus ja maaperä	1 498	1 454	1 621	1 286	1 183	1 323
Asunnot ja muu asuin ympäristö	2 263	2 082	1 677	1 564	1 347	1 335
- asunnot	1 902	1 779	1 411	1 279	1 113	1 149
- muu asuin ympäristö	361	303	236	285	234	186

Yhteydenotot neuvovaan ympäristötarkastajaan	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Puheluiden määrä (kpl)	7 701	7 373	6 516	6 249	6 066	5 617

Ympäristökeskuksen henkilöstö 2002 - 2006

Ympäristökeskuksen henkilöstö 2002-2006 (kpl)	2002	2003	2004	2005	2006
Vakinaiset	153	143	142	157	159
Määräaikaiset/sijaiset	28	33	32	24	29
Työllistetyt	50	6	8	6	5
EU-projektihenkilöstö	2	2	2	0	1
Kesätyöntekijät	23	21	14	24	20

Henkilöstön poissaolopäivät 2002 - 2006 / Syy (kpl)	2002	2003	2004	2005	2006
Sairausloma	1 976	2 263	2 015	1 705	1 407
Tapaturmaloma	36	131	117	105	91
Äitiys- ja vanhempainloma	1 360	1 568	1 967	1 274	1 028
Hoitovapaa	1 686	1 160	1 603	1 654	1 107
Isyysloma	15	26	24	50	0
Lapsen sairaus	166	177	87	139	143
Virkavapaus tai työloma	1 608	2 870	1 734	2 531	1 767

Opintovapaa	520	291	511	301	0
Yhteensä	7 367	8 486	8 058	7 759	5 543

Ympäristökeskuksen tietojärjestelmät 2006

- Ympäristöterveyden ja ympäristövalvonnan tietojärjestelmä (YtBOSS)
- Ympäristölaboratorion vesinäytteiden tietojärjestelmä (VesiLims)
- Ympäristölaboratorion tietojen hallintajärjestelmä (LimsBOSS)
- Kuluttajaneuvonnan asiointirekisteri
- Maa-, pohjavesi- ja huokoskaasunäytteiden ja analytiikan paikkatietojärjestelmä (Mahvet)
- Mahdollisesti saastuneiden maiden paikkatietojärjestelmä (Masa)
- Vesistövesinäytteiden paikkatietojärjestelmä (Vesireki)
- Luontotietojärjestelmä (Helsingin luontotietojen paikkatietojärjestelmä)
- Asian- ja dokumentinhallintajärjestelmät (Hela ja Pros)
- Julkaisujärjestelmä

Ympäristökeskuksen julkaisut 2006

- **Julkaisut ja monistees 2006**

Asiakaspalvelun ja viestintäpalvelujen tuotteet 2002 -2006 (kpl)

	2002	2003	2004	2005	2006
Esitteet ja oppaat	4	19	5	10	8
Sähköpostitse annettu neuvonta ja asiakaspalvelu	499	710	1 384	178*)	1 111*)
Yhteydenottoja neuvontaan yhteensä	7 658	6 517	7 172	6 605	7 098
Vastaanotettuja vierailuryhmiä	30	26	37	31	20
Vaihtuvat näyttelyt aulassa	6	4	4	4	7
Tiedotteet viestimille	40	73	66	63	75
Tiedotustilaisuudet	3	4	4	0	1
Tapahtumiin, näyttelyihin ja messuille osallistuminen	24	14	7	8	8

*)Luvut eivät ole vertailukelpoinen edellisiin vuosiin, koska roskapostit eivät enää sisälly vuoden 2005 ja 2006 tietoihin.

Ympäristökeskus mediassa: yhteenvetoraportti maaliskesäkuu 2006 (ppt-tiedosto)

Tiedotteet 2006

Löytöeläintalon esite saatavilla suomeksi ja ruotsiksi 22.12.
Ympäristölautakunnan kokoustiedote 12.12.
Eineskeittiöiden omavalvonnan toimivuutta selvitetty 12.12.
EU-direktiivin mukaiset meluselvitykset käynnistyvät 11.12.
Ympäristölautakunnan kokoustiedote 14.11.
Ennakkotiedote ympäristölautakunnasta 9.11.
Ympäristölautakunta 24.10.2006
Korkeasaari hoitaa luonnonvaraisia eläimiä 17.10.
Lintujen syysmuutto 16.10.
Energiansäästöviikko 16.10.
Löytöeläintalo aloittaa toimintansa 4.10.
Ympäristölautakunta 3.10.
Töölönlahden veden laatu 27.9.
Infoa melusta Hiljaisuuden päivän kynnyksellä 8.10.
Haltialan luonto 20.9.
Ympäristölautakunnan pikatiedote 19.9.
Nuorten Liikkuva -hanke 11.9.
Happitilanne merialueella 7.9.
Vuosaaren linnut 7.9.
Helsingin lammet 7.9.
Villiä menoa Töölön kirjastossa 1.9.
Merialueen ja sisälahtien levätiedote 1.9.
Eläimenä Helsingissä verkkonäyttely 6.9.
Villinä asfalttiviidakossa 1.9.
Ympäristöraportti 2005 -tiedote 31.8.
Ympäristölautakunnan kokoustiedote 29.8.
Kotimaisten mansikoiden jäämät 29.8.
Ympäristölautakunta ennakkotiedote 20.8.
Haltialan luonto tutuksi 28.8.2006
Helsingin edustan merialueen levätilanne 25.8.
Sinilevää ei havaittu uimarannoilla 21.8.
Sinilevätiedote 10.8.
Ympäristölautakunta 8.8.
Levätiedote 10.8.
Uimavesi 3.8.
Ötökkäretki Harakkaan 14.8.
Levätiedote 28.7
Uimavesi ja levät 27.7.
Ruokintakielto 18.7.
Uimavesi ja levät 14.7.
Löytöeläinten hoidon kilpailuttaminen 14.7.
Uima- ja meriveden laatu 16.6.
Pesästä lähteneet linnunpoikaset
Ympäristölautakunnan kokoustiedote 20.6.
Merialueen levätilanne 14.7.
Uimavesi 14.7.
Ympäristölautakunta 4.7.
Uimavesi 6.7.
Uimavesi 5.7.
Eläinsairaala muuttaa Viikkiin 4.7.
Savukalan laatu 4.7.
Viikin linnut 26.6.
Uimavesi 22.6.

Iso Huopalahden yölaulajat la 10.6.
 Lasten saariseikkailuretket Harakan saarella kesällä 2006
 Vanhankaupunginlahden elämysretki Kuplakka-lautalla 12.6.
 Luontoretki Harakan saarelle 5.6.
 Pikayhteenveto ympäristölautakunnan kokouksesta 11.5.
 Yhteenveto ympäristölautakunnan kokouksesta 30.5.
 Fillarifestari Lasten liikennekaupungissa la 20.5.
 Pikayhteenveto ympäristölautakunnan kokouksesta 11.5.
 Risujen ja puutarhajätteiden polttaminen on kielletty taajaan rakennetulla kaupunkialueella 5.5.
 Harakan luontokeskus aukeaa 2.5. (27.4.)
 Pikayhteenveto ympäristölautakunnan kokouksesta 18.4.
 Rikki- ja typpipäästöjen pieneneminen näkyy Helsingin jäkälissä ja männyissä 5.4.
 Lintukantojen harvennukselle ei ole perusteita 28.3.
 Pääkaupunkiseudun luontoretkikalenteri on ilmestynyt 31.3.
 Lintujen haittojen torjunta toreilla 30.3.
 Luonnonvaraiset linnut ja lintuinfluenssa (päivitetty 17.3.)
 Kansalaisten neuvontapuhelin (0800-02277) palvelee lintuinfluenssakysymyksissä ma-pe klo 10-18
 Luonnonvaraiset linnut ja lintuinfluenssa (päivitetty 17.3.)
 Pikayhteenveto ympäristölautakunnan kokouksesta 18.4.
 Pilaantuneen maaperän kunnostukset Helsingissä 2005
 Mistä löytyy ajankohtaista tietoa lintuinfluenssasta? (Opastusta kuntalaisille Lasipalatsissa 20.3.)
 Pizzeria Mare Chiaro Secondo saa jatkaa toimintaansa (pikayhteenveto ympäristölautakunnan kokouksesta 7.3.)
 Helsingin ja Riian kaupunkien yhteistyösopimus uusittiin (15.2.)
 Helsingin purot kohtalaisen hyvässä kunnossa (9.2.)
 Lautakunta päätyi esittämään voimakkaiden äänentoistolaitteiden kieltämistä katusoitossa (14.2.)
 Katusoiton haittojen vähentämisestä ei vielä päätetty ympäristölautakunnassa (31.1.)
 Ympäristölautakunta jätti 10.1.2006 pöydälle äänentoistolaitteiden käyttöä katusoitossa koskevan asian

Esitteet ja oppaat 2006

- Elintarvikehuoneiston perustaminen (su, sve, eng)
- Luontoretket 2006
- Villinä Helsingissä
- Löytöeläintalon palvelut (suomeksi ja ruotsiksi)
- Haltialan aarnialue
- Helsingin kuluttajaneuvonnan palvelut

Näyttelyt, kampanjat ja tapahtumat 2006

Ympäristökeskuksen järjestämät näyttelyt

- Gardenian piirustuskilpailun satoa 16.1. - 4.4.
- Ikkunassa nukketaitelija Mirjami Skarpin näyttely 4.4. - 22.8.
- Aulassa näyttely Uiminen Helsingissä 16.6. - 8.8.
- Eläimenä Helsingissä (juliste- ja verkkonäyttely)
- Päätyikkunassa Marja Nykäsen näyttely Metsän poika 7.8. lähtien
- Kallio kipinöi - viikolla (17.-26.11.) ikkunanäyttelyt: dysfasialasten piirustuksia ja Helsingin kuvataidelukion kangastöitä.

Kampanjat ja tapahtumat 2006 (joihin osallistuttiin tai jotka järjestettiin)

- Tornien taisto

- Miten löydän netistä tietoa lintuinfluenssasta? - info Lasipalatsin Kohtaamispaikassa
- Liikkujan viikko
- Maailman ympäristöpäivä
- Eläimenä Helsingissä -näyttelyn avajaiset
- Energian säästöviikko
- Lasipalatsin kohtaamispaikan Liikunnan ja retkeilyn teemaviikko
- Löytöeläintalon avajaiset sekä tiedotustilaisuus
- Autoton päivä

Vierailijat 2006

Vuonna 2006 ympäristökeskuksessa vieraili mm. Egyptin ulkoministeri seurueineen sekä Tallinnan ympäristöhallinnon edustajia ja kansainvälisiä Global Health -kurssilaisia.